

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: המיסד והעורך הראשון
Dr. MARTON ERNO ד"ר א. מרטון

(מורה חדש) אורי קנין
עתון יומי בלתי מפלגתי בשפה ההונגרית
העורכת ד"ר ג. מרטון
העורך האחראי דוד שן
המ"ל: אורי קנין, עתון יומי בע"מ
תל-אביב, רח' הרצל 52, ת.ד. 831
★
שנת ה'תשכ"ט ע"פ חשבון
★
Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
Felelős szerkesztő: SCHÖN DEZSÓ
Kiadó: UJ KELET, ITON JOMI LTD.
Tel-Aviv, Harakevet 52. — POB 831.
Telefon: 30011.

GOLDA MEIR:

«Az egyiptomi nép nem tűri sokáig Nasszert»

Tel-Aviv városa vendégül látta a miniszterelnököt

„A béke még messze van, de úgy tűnik, hogy az egyiptomi nép nem tudja sokáig elviselni a nyomort, szenvedést, az inséget, amit ok és logika nélkül okoztak uralkodói. Azt hiszem, Egyiptom népe sem fogja hosszú ideig tűrni Nasszer uralmát” — mondotta tegnap Golda Meir miniszterelnök a tel-avivi városháza által tiszteletre rendezett ünnepi fogadáson.

Meir asszony, aki a 60 éves Tel-Aviv városának vendége volt tegnap, látogatást tett a különböző lakóegységekben, helybeli intézményekben és szoba elegyedett gyermekekkel, anyákkal látogatása során.

A Seraton szállóban tiszteletre rendezett fogadáson Golda

Meir kifejtette még, hogy ha Egyiptom uralkodója felhagyna

nagyási hóbortjával és lemondana arról a vágyálmáról, hogy „a tengerbe dobja a zsidókat”,

Rogers: Izraeli visszavonulás előfeltétele — békekötés

Az amerikai külügyminiszter nyilatkozata Tokióban
Tokió (IFP). — William Rogers amerikai külügyminiszter, aki Tokióban részt vett az amerikai-japán közösbizottság szokásos tanácskozásán, kijelentette, hogy csökkentek az ellentétek Amerika és a Szovjet unió között, de figyelmeztette Moszkvát, hogy „Amerika nem hajlandó a Szovjetunió problémáit saját szövetségeseinek rovására megoldani”.

A Közel-Keletről szólva, Rogers azt mondotta, hogy „a csapatok visszavonásának, valamint a biztos és állandó határok létrehozásának első előfeltétele az egész világos és egyértelmű hozzájárulás ahhoz, hogy a végeredmény béke legyen, nem pedig csupán a haditevékenység beszüntetése”.

Az amerikai külügyminiszter, aki ezzel is megerősítette a legutóbbi szovjet javaslatok elutasítását, megjegyezte, hogy az amerikai felfogás kezd behatolni más helyekre is, de amikor arról van szó, hogy írásban szövegezzék meg az álláspontot, — igyekeznek ezt elködösíteni.

Elesett egy katonánk

Katonai tudósítónk jelenti. A Szezei-csatornánál tegnap néhány alkalommal tűzharcra került sor, aminek következtében Ze'ev Poznik (22) őrmester, báltjái lakos hősi halált halt. Egy másik katonánk megsebesült a tegnapi tűzharcnál. Az ellenség aknavetőkől és gyalogsági fegyverekből tüzelt.

Nixon Szaigonban dicséri Dél-Vietnam «nagylelkű békejavaslatát»

Az amerikai elnök ötórás látogatást tett Vietnámban — „Mindent megtettünk a béke érdekében”

Szaigon. (Reuters, IFP). — Richard Nixon elnök tegnap rövid, ötórás látogatást tett Dél-Vietnámban, ahol az ország vezetőivel és az amerikai parancsnokokkal tanácskozott, majd az ország egész rádióhálózatán közvetített beszédet tartott, amelyben kijelentette, hogy Amerika minden lehetőséget megtesztelt annak érdekében, hogy Hanoi és a Vietkonggal együtt megtalálja a békéhez vezető utat.

Nixon és felesége, akiknek látogatásáról csak elutazásuk után adtak ki hivatalos közleményt, helikopteren érkeztek Szaigon repülőtéréről a város központjában fekvő elnöki palotához, amelyet nyolcezer rendőr és katonai gyűrtje vett körül. Nixon másfél óra hosszat tárgyalt Nguyen Van Thieu dél-vietnámi elnökkel és Nguyen Kao-Ki marsall alelnökkel.

A palota lépcsőin tartott beszédében Nixon kijelentette, hogy Van Thieu elnök javaslata szabad választások megtartására Dél-Vietnámban, a Vietkong politikai szervezetének, a Nemzeti Felszabadító Frontnak részvételével „olyan nagylelkű békejavaslat, amelyre még semmilyen háborúban se volt

példa”. Nixon kiemelte, hogy kiengesztelésen alapuló békét javasolnak, amelyben a döntés a nép kezében van, olyan békét, amely mindkét oldallal szemben igazságos és mindkét

ISMÉT TŰNTETETT A NETURÉ KARTA

Ámrám Blau uszított dr. Meyr főorvos ellen — A rendőrség széttergette a tüntető tömeget

A jeruzsálemi Meá Seárim-negyedben lakó szélsőséges vallási körök tegnap újabb tüntést rendeztek a boncolások ellen. Az 500 főnyi tömeg, mely délután 5 órakor indult a „Magyar házakból”, a Sääré Cedek kórház igazgatója, dr. Majer

Ros-Curim — új település Gus Ecjonban

Nagyszámú meghívott közönség jelenlétében tartották letelepedési ünnepségüket a Gus Ecjon körzetében fekvő „Ros Curim” új település tagjai. A vallásos ifjakkal álló telepek nagyszabású ünnepségén dr. József Burg népjóléti miniszter tolmácsolta a kormány üdvözlését.

sokkal több időt és erőforrást fejezte be Rabinovics polgárfordíthatna az egyiptomi nép helyzetének feljavitására.

Jehosua Rabinovics polgármester kijelentette, hogy Meir asszony a chalucok azon nemzedékéhez tartozik, akit a sors a nemzet vezetőjéül rendelt. „Tel-Aviv városa, amelynek Golda Meir diszpolgára, büszke arra, hogy 60 éves jubileumi ünnepségei keretében vendégül láthatta a miniszterelnököt” —

IDŐJÁRÁS

A Meteorológiai Intézet tegnap esti jelentése szerint a mára várta hőmérsékletek a következők: Jeruzsálem 18—28, Tel-Aviv 20—30, Haifa 23—28, Afula 22—34, Ludd 19—31, Beér-Séva 18—33, Éjlát 25—39 fok.

Harcirepülőink terroristák támaszpontjait támadták a Chermion lejtőjén

Mindössze 15 percet tartott az akció — Valamennyi gépünk épségben visszatért bázisára

— AZ UJ KELET KATONAI TUDÓSÍTÓJÁTÓL —

A légihaderő gépei tegnap délnél 1 órakor szombatörök koncentrációt támadták meg a Chermion déli lejtőjén. A Szíria és Libanon határán befészkelődött terroristák elleni légitámadásból valamennyi gépünk épségben visszatért bázisára.

Katonai tudósítónk rámutat arra, hogy az akció körülbelül 15 percig tartott.

A terroristák erőkoncentrációja ellen végrehajtott támadást több szombatörszakció előzte meg.

Július elsőjén tegnap reggel bezárólag két alkalommal löttek csapatainkra ezen a libanoni frontszakaszon (a Bánjázs és a Chermion lejtőjén). Három esetben löttek bazookával és ennek következtében egy katonánk megsebesült. Két esetben aknavetőkől tüzeit és egy alkalomból Katjusából löttek a szombatörök ebben a térségben.

Nyolc aknázást hajtottak végre a tegnapi légitámadás célpontjait kiválasztott övezetben tanyázó terroristák. Más jellegű szombatörszakciók száma kettő. Ezeknek az aknázásoknak és szombatörszakcióknak következtében két katonánk és egy polgári személy megsebesült, egy terroristát pedig megölték az egyik incidensnél.

fél számára egyenlő lehetőségeket biztosít.

Nixon rövid látogatást tett egy, Szaigontól 19 kilométerre fekvő amerikai hadibázison, ahol katonákkal beszélgetett. Időközben felesége a dél-vietnámi elnök feleségével együtt látogatást tett egy árvaházban. Ezután visszatértek Bangkokba, Thaiföld fővárosába.

„FOKOZOTTABB RÉSZVÉTELT” AKARNAK MAROKKÓTÓL ÉS ALGIRTÓL

Tervek az arab csúcskonferenciával kapcsolatban

Beirut (IM). — A libanoni fővárosban megjelenő Al Dzse-rida című lap magasrangú politikai körökből nyert információira hivatkozva jelenti, hogy az arabok által

Egyiptom fel fogja kérni Marokkót, és Algériát, hogy fokozzák részvételüket a palesztinai küzdelemben és küldjenek nagyobb katonai egységeket a szejzi övezetbe.

Irakot, Szaudiát és Kuveit szintén felszólítják, hogy növeljék úgy katonai, mint pénzügyi

eseményről, amelyek sokmillió nézője volt.

Mordecháj Hod tábornok, a légihaderő főparancsnoka és Jicchák Rábin nagykövet, volt vezérkari főnök lépett el a végzett pilóták sorfala előtt. Rábin számára külön esemény volt ez a katonai parádé, mert a diszszemle utáni vizsga repülés során az egyik izraeli pilóta, a segédpilóta ülésén magával vitte egy kis „légikocsikázásra” a hatnapos háború vezérkari főnökét.

Az amerikai hadügyminisztérium mindenben megkönynyította a tv-riporterek és az újságírók jelenlétét és segítette őket munkájukban. Ez az intézkedés szöges ellentétben áll az izraeli hadügyminisztérium utasításaival. — Az egész világ a legkisebb részletekig ismerte a Phantomokat vezető izraeli pilóták kiképzésének menetét, csak az izraeli lakosság számára volt ez hétpecsétetes titok, a szigorú cenzura-utasítások miatt.

Egy másik összecsapásnál, amelyre csapategységeink és a terroristák között sor került, három szombatört terítettek le.

Mindent összegezve tehát az elmúlt hónapban három katonánk megsebesült és 4 polgári személy szintén különböző súlyosságú sebesülést szenvedett a szombatörök tevékenysége következtében. A terroristák vesztesége négy halott volt.

Beirut (Reuters). — Az izraeli légihaderő szerda reggeli támadása a Chermion körzetében Szíria és nem Libanon ellen irányult — közölte a libanoni hivatalos sajtóiroda. A nyilatkozat hangsúlyozza, hogy Libanonnak semmi köze sem volt az akcióhoz, amely az izraeli katonai szövivő szerint szombatör-bázisok ellen irányult.

Damaszkusz (UPI, Reuters, IM). — A szíriai hadsereg 11 katonája megsebesült, kettő közülük súlyosan, amikor az izraeli légihaderő tegnap délelőtt támadást hajtott végre szíriai állások ellen, az északi frontszakaszon — közölte a szíriai hadsereg szóvivője.

● Edward Kennedy tegnap este kijelentette, hogy folytatja működését mint szenátor, és ha két év múlva újból megválasztják, úgy még hat évig fog szenátorként működni. (Tehát valószínűleg nem lesz elnökjelölt 1972-ben).

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, drága szeretett édesanyánk, nagyanyám, nővérem

ÖZV. WOHLBERG LIPÓTNÉ

szül. KRAUTH SAROLTA

Arad Natanja (Malben)

váratlan elhunytát.

Temetése ma, csütörtökön aug. 31-én, 1/2 4 órakor lesz Natanján a sikun-vatikimi temetőben. Autóbusz indul 3 órakor a 18-as Egged autóbusz megállótól.

Gyászolják fia József és Márton, menyee, unokája, huga (Arad, Románia) és a kiterjedt rokonság.

A Hisztadrut Háklalit sel Háovdim B'Erec Jiszráel azon tagjai, akik fellebbeztek, mert nekik nem szerepel a Hisztadrut 11-ik kongresszusának választói névjegyzékében és fellebbezésüket elutasították — vagy nem kaptak választ fellebbezésükre — további fellebbezéssel fordulhatnak a helyi ellenőrző bizottsághoz, vagy ahol nincs helyi ellenőrző bizottság, a Hisztadrut központi ellenőrző bizottságához.

Hisztadrut tag, ön határoz a hisztadruti választásokon

A KÖZPONTI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

הפסטיבל הישראלי למוסיקה ודרמה

ירושלים נפתח אתמול בפעם התשיעית הפסטיבל הישראלי למוסיקה ודרמה. שוחרי האמנות שבקרנו שולחים את מיטב ברכותיהם למשתתפי ולמארגני הפסטיבל הזה. אך גם אלה מארחי ישראל שאינם מגלים נטיה מיוחדת לאירועי אמנותי מסוג זה יכולים לשמוח על עצם עריכת הפסטיבל. זהו ביטוי לעונו רוחו של עם, הנמצא בעיצומה של „מלחמת התשה“.

בתנאי המתיחות של „הקץ הלהט“ יש חשיבות רבה לעובדה כי בישראל נמשכים החיים במסלולם הרגיל. מופעי הפסטיבל, שירתקו את קהל הצופים עד סוף אויגוסט, אינם רק בבחינת „צימוק“ לחוג חסידי המוסיקה ואמנות הבמה. הפסטיבל הזה ימחיש ויבשר לעולם כולו כי גם בשעה שרועמים התותחים וקרבות ניטשים לאורך החזיתות שלנו, נמצאים משאבי הרוח בישראל כדי לארגן מאורע מעין זה.

אין כל הגומה בקביעה שהפסטיבל ה-9 שנפתח זה עתה, תורם גם הוא לשיפור וחיוק מעמדו של ישראל בעיני העולם. בואם של אמנים בעלי שם, ובראשם פאבלו קאזאלס המהולל, הוא מאורע רב-משמעות. השתתפותן של להקות בעלי מניסין בינלאומי מחולל תורמת אף היא להרמת קרנו של פסטיבל זה.

על רקע זה בולט יותר העדרם של תיאטרונים ישראל. חבל מאד שלא עלה בדי המארגנים להבטיח את השתתפותם של התיאטרונים שלנו. משוכנעים אנו כי 34 המופעים שיערכו במסגרת הפסטיבל, הם רובם ככולם על רמה אמנותית נאותה. הצלחת הפסטיבל מובטחת, כמדומה, גם במתכונת הנוכחית. ברם, היינו שמחים שבעתים אילו יוכלו לחזות גם בהצגות התיאטרונים הקבועים שלנו בפסטיבל הזה. מחזות מקוריים, יצירות במה ומוסיקה על רקע תנ"כי היו מתאימים במיוחד לרשרת אירועי הפסטיבל. יש להצטרף, על שמקומם של התיאטרונים שלנו — והאופרה הישראלי בתוך כך — נפקד מתכנית הפסטיבל.

היינו רוצים לקוות שבעתיד תימצא האפשרות להבטחת השתתפותם של כל מוסדות האמנות שלנו היכולים — ואף צריכים — לתרום את חלקם בעיצוב דמותה של ישראל במאורע חיוני כמו הפסטיבל למוסיקה ודרמה.

3.7

A zenei és drámai fesztiválról

Jeruzsálemben kilencedik alkalommal tegnap nyílt meg az izraeli zenei és drámafesztivál. A művészet hívei őszinte jókívánságaikat küldik a fesztivál résztvevőinek és szervezőinek. Akik nem tanúsítanak különleges érdeklődést egy ilyen művészi eseményoroszhoz, azok is örömmel vehetik, hogy Izraelben tartják meg a fesztivált. Hűségese kifejezője ez a „kimerítési háború“ kelles-közepén álló izraeli nép rendíthetetlen szellemének.

A „forró nyár“ feszültsége idején többszörös fontossága van annak a ténynek, hogy Izraelben az élet-folytatódik rendes kerékvágásában.

A fesztivál előadásai, amelyek augusztus végéig tarthatnak igényt a közönség érdeklődésére, nemcsak a zene és színpadi művészet híveinek csemegéje. Ez a fesztivál érzékelteti és a külvilág tudomására hozza, hogy ágyúörgések és határmenti harcok idején is megvannak Izraelben a kelles szellemi erőforrások egy ilyen jellegű rendezvény megszervezésére.

Túlzás nélkül állíthatjuk, hogy a most megnyílt 9-ik fesztivál szintén hozzájárul Izrael nemzetközi súlyának növekedéséhez. Jó szolgálatot tesz az izraeli tájékoztatásnak. Világhírű művészek, elsősorban pedig a legendás Pablo Casals ideérkezése nagy jelentőségű esemény. Nemzetközileg félmjelzett külföldi együttesek vendég szereplése emeli a fesztivál fontosságát.

Ilyen körülmények között még inkább szembetűnő az izraeli színházak távolmaradása. Sajnálats, hogy a szervezőknek nem sikerült biztosítani színházaink részvételét. Meggyőződésünk, hogy az a 34 előadás, illetőleg koncert, amit a fesztivál keretében tartanak, túlnyomó többségében magas művészi szinten áll. Ugytűnik, hogy a fesztivál sikere biztosítva van a jelenlegi program és összetétel szerint is. Mégis sokkal jobban örülnék volna, ha állandó színházaink előadásait is láthattuk volna ezen a fesztiválon. Eredeti színdarabok, bibliai tárgyú drámák és zenei alkotások különösképpen alkalmasak lettek volna arra, hogy a fesztivál eseményláncolatának részét képezzék. Kár, hogy színházaink — ée ez a megállapítás vonatkozik az operára is —, nem szerepelnek a fesztivál műsorában.

Remélni szeretnénk, hogy az illetékesek a jövőben lehetőséget találjanak mindazon művészeti intézményeink részvételének biztosítására, amelyek képesek — és kötelesek — hozzájárulni Izrael arculatának és művészeti névjegyének kialakításához egy olyan dicsőre méltó, pozitív eseményen, mint a zenei és drámai fesztivál.

D. O.

SZTRÁJKKAL FENYEGETŐZNEK

a távírdászok és a kórházi alkalmazottak

A távírdászok vasárnapról akarnak sztrájkolni, míg az állami kórházak dolgozói augusztus 17-ig várnak

A posta távírdá- és telex-szolgálatának alkalmazottai bejelentették, hogy vasárnap, augusztus 3-án sztrájkba lépnek, ha a postaigazgatóság addig nem tesz eleget a fizetéssel.

A postaügyi miniszterhez intézett táviratukban a távírdászok és a telex-szolgálat dolgozói elpanaszolták, hogy az állami alkalmazottak kormánybiztosa nem hajlandó végrehajtani annak a paritásos bizottságnak a határozatait, amely a multban beterjesztett követelésekre vonatkoznak. Ezek a dolgozók most követelik a postaügyi minisztertől, járjon el, hogy legkésőbb a hét végéig befejezzék a bérrendezési követelések tárgyalását.

Az állami kórházak dolgozói a jaffai Cáhálon kórházban megtartott gyűlésükön elhatározták, hogy augusztus 17-én sztrájkba lépnek, ha az illetékesek addig nem teljesítik bérköveteléseiket. Az állami kórházak alkalmazottai azt követelik, hogy bérüket azonosítsák a Kupát Cholim alkalmazottainak fizetésével. A határozat azt is kimondja még, hogy a sztrájk nem vonatkozik azokra a kórházakra, illetve betegosztályokra, ahol a sebesült katonákat kezelik.

HIREFX

ELŐFIZETESI DÍJ:
HAVONTA 9.40 IL.
Tel-Aviv, P.O.B. 831.
Postabank: 4-04444-6

HAIFA:

Gründer, Ger,
Shapira 13., tel. 62453
Telefon, éjjel: 527010

JERUZSALEM:

Erdős, telefon 24723
delután 4—6 közt
Landau

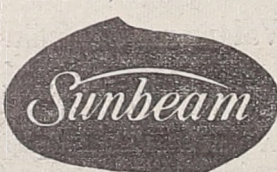
Kores utca 12., vagy
Janáj-u. 12. (Binján Gád)
Telefon: 26046.

★

— Vendégek az államelnök-nél. — Zálmán Szász államelnök tegnap jeruzsálemi rezidenciáján fogadta Árje Léb Pinkszt, a Szochnut vezetésének elnökét, valamint Dávid Tane sikunügyi államtitkár. Audencián jelent meg az elnökkel Mose Erem Kneszet-képviselő és A. Lisz, valamint S. Schweizer, a Perec könyvkiadó vállalat képviselője. Ugyancsak fogadta az elnök Rafael Basch, S. Tane és D. Meisels háromtagú csoportját, akik átnyújtották az államelnöknek „A Hisztadrut 50 éve“ című albumot.

● HOTEL-PENZIO REICH, Jeruzsálem, Bét Hakerem, tel. 53121. Gyönyörű, árnyékos kert, elsőrangú (diétetikus) konyha, egyéni kiszolgálás, szervezett kirándulások. Káser lemhadrin.

FERCO DISTRIBUTORS
& SUPPLIERS LTD.
Tel-Aviv, Bialik utca 12

Megváltozott
telefonszámunk
50745
REGI
(bármilyen márkájú)
borotvagépek
új SUNBEAM-re
cserélésnek akciója
folytatódik

Tel-Aviv, Ferco, Bialik 12
telefon 50745
Haifa, Riber, Hechaluc 24,
telefon 62789

● MILVE KLITA és Bitáchon. Különlegesen magas árakat fizetünk „Bitáchon“, Tel-Aviv, Lilienblum 43, Allenby-sarok.

— Bné-Brák polgármestere üdvözölte a hadifogságból hazatért katonát. — Simon Sziroka bné-bráki polgármester felkereste lakásán az egyiptomi hadifogságból hazatért Edmond Áháron közkatónát, aki a város lakosa. A polgármester elismerése jeléül a város nevében ajándékot hozott a katonának és családjának és jókívánságait tolmácsolta hazatérése alkalmából. A városháza a közeljövőben ünnepélyes fogadást is rendez Edmond Áháron tiszteletere.

● KERESUNK bedolgozó szobakabát és kosztüm konfekcióhoz. Boutique Andy, Givátajim, Sirkin-u. 11., Kikár Noach, Telefon: 726327.

A Magyar Zsidók Világszövetségének Izraeli Tagozata; a HOH Országos Központja és összes Tagozatai

szeretettel köszöntik
és sok sikert kívánnak

a VIII. MAKKÁBIA
magyar származású
sportolónak és
résztvevőinek.

Ha bármilyen problémájuk van, forduljanak bizalommal a tel-avivi HOH titkárságához:

Hájárkon utca 61,
telefon 55403.

Televízió és luxusautó

Folytatódik a vásárlási láz

A júniusi adóemelések nem befolyásolta a külföldi utazások számát — Több mosógépet és taperecordert is vásároltunk — A bér munkások „csalódást“ okoztak

Júniusban folytatódott a nagyközönség vásárlási láza. Mint az adó és illetékhatóságok adataiból kiderül, főleg a tv-készülékek és a magángépkocsik iránt volt fokozott érdeklődés. A tavalyi hasonló időszakhoz viszonyítva, ugrásszerűen növekedett a luxuscikkek számító tv-készülék és személyautók vásárlása.

Az adóhivatal azonban az előző hónapokra sem panaszkodik, mert április-júniusban (a tavalyi adatokhoz viszonyítva) 44 százalékkal növekedett a cégektől származó bevétele, 27 százalékkal növekedett a köz-

vetlen adókiutetésből befolyt összeg és 12 százalékkal több illetéket adót és vámot fizettek a bér munkások, mint tavaly.

A lapok közgazdasági rovatvezetőivel való találkozása során Mose Neudorfer, az állami

jövedelmek kormánybiztosa és Jákov Támir, a jövedelmiadó hivatal főnöke bejelentették, hogy 1969 április-június hónapokban 953.4 millió font folyt be a különféle adómekekkel a kincstár kasszájába, míg tavaly az azonos időszakban csak 766.1 millió font volt a bevétel. Ez 24 százalék többletet jelent, pedig a prognózis szerint csak 16 százalékkal több adóra számítottak.

Becslesek szerint az idén négymilliárd font lesz a különböző adókból és illetékekből származó bevétel, az illetékesek azonban optimisták és remélik, hogy a gyakorlatban ennél jóval több lesz a kincstár jövedelme.

Ami pedig a részleteket illeti: a külföldi gépkocsikra kivett vám összege 46 százalékkal emelkedett, míg a tv-készülékek után behajtott adók és illetékek 66 százalékkal növekedtek.

Figyelemreméltó, miután emelték az importált autók vámját, júniusban 1400 autót hoztak be a tavaly júniusi 960 autó helyett. Április-júniusban 46 ezer tv-készüléket vásároltak az izraeli polgárok és ezek között 12 ezer készülék hazai gyártmány volt, míg tavaly tízezer készülékkel kevesebbet szeltek Izraelben.

A nagyközönség vásárlási láza tehát nemcsak az adóhivatalnak hozott hasznot, hanem fellendítette a hazai tv-ipart is.

Jelentősen növekedett az éjszakai mulatók számláira kivett vígalmi adó bevétele is, amely 31 százalékkal több volt a tavalyinál.

A televízió vásárlási láz természetesen rányomta bélyegét a moziügyek vígalmiadójára, ahol 10 százalékkal visszaesett a jövedelem.

Az izraeli polgárok változatlanul folytatják a külföldi utazásokat, mert az adatok szerint az utazási adó 70 százalékos emelése nem befolyásolta az eladott hajó- és repülőjegyek számát, s csak júliusban mutatkozott némi stagnáló ezen a téren.

Az élénk gazdasági és kereskedelmi tevékenységre utal még, hogy 46 százalékkal növekedett a forgalmiadó bélyegek eladása. A tavalyinál kétszerre több taperecordert adtak el az idén és 24 százalékkal több mosógépet.

Az önálló adóalanyoktól a várt 17 százalékos adótöbblet helyett 27 százalékkal több adót hajtottak be. Ezzel szemben „csalódást okoztak“ a bér munkások, akik az idén csak 12 százalékkal több adót fizettek, mint tavaly, bár a prognózis szerint 19 százalékkal kellett volna többet fizetniük.

Lakáshiány Afulán

Súlyos lakáshiány érezhető az utóbbi hónapokban Afulán. Főként olélakások és sokgyermekes családok számára szűk sés lakásokban van hiány. — A sikunügyi minisztérium megkezdte száz lakásegység építését Felső-Afulán és a Givát Hámor lejtőjén a sok gyermekes családok lakáskörülményeinek enyhítésére és fiatal párok elhelyezésére. Ez a száz lakás azonban nem elégséges a szükségletek kielégítésére, mert függetlenül attól, hogy kevés a lakások száma, ezek különben is csak két év múlva lesznek készen. A helybeli tényezők szerint legalább további száz lakást kell még építeni. (ITIM)

KIOSZTOTTÁK A SÁRÉT MŰVÉSZETI ALAP 386 ÖSZTÖNDIJÁT

Tízezer fontos különleges díjat kapott Szerdzsio Natra zeneszerző

A tel-avivi Hejchál Hátárbut kultúrpalotában tegnap este osztották ki a továbbképzési ösztöndíjat 386 ifjú művésznek, akik a néhai Mose Sárét mi-

Szerdzsio Natra zeneszerzőnek, hogy abból egy éven keresztül kizárólag és teljes egészében munkájának tudja szentelni idejét.

niszterelnök nevét viselő alaptól kapják juttatásaikat. 386 ösztöndíjas közül 12 külföldi és 80-an tiszteletbeli, tehát alkotó tevékenységük elismerését kifejező ösztöndíjat kaptak a zene, a festészet, szobrászat, grafika, és a színházművészet terén kifejtett teljesítményükért.

Ugyancsak kiosztottak egy 10 ezer fontos ösztöndíjat

A 386 fiatal ösztöndíjas Zálmán Árán közoktatásiügyi miniszter jelenlétében vette át az ösztöndíjakat. — Képünkön az ösztöndíjasok és az elnöki asztal, ahol (balról jobbra) Árán miniszter, Cipora Sárét, az egykori miniszterelnök özvegye, N. B. Giter és dr. Jesájahu Spiro, az ösztöndíjalap szervezői foglaltak helyet.

OKTÓBERBEN BOCSÁTJÁK VIZRE A SIDAR TARTÁLYHAJÓT

9 és fél millió dollárba került a 121 ezer tonnás hajó építése — Tengerészek megvesznek egy hajót és saját költségükön üzemeltetik

Haifa, (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az izraeli kereskedelmi flotta legnagyobb egysége, a 121 ezer tonnás „Sidar“ tartályhajó október elsején lép a társaság szolgálatába — közölte tegnap a sajtóval Meir Giron, a CIM vezérigazgatója. A Göteborgban épített hajó 9 és fél millió dollárba került.

Giron közölte, hogy a tengerész-szakszervezettel kötött különleges megállapodás értelmében az óriás tartályhajó 27 főnyi magasképzettségű izraeli hajósszemélyzet fogja üzemeltetni az eredetileg tervbe volt 37 helyett és az ily módon megtakarított bért —

évenként körülbelül 150 ezer dollárt — egyharmadát bónuszként osztják ki a hajó tisztjainak és legénységének között. A haszonrészesezési kulcsot a szakszervezet fogja megállapítani.

Erre a „nemkonvencionális megegyezésre“ főleg az izraeli tengerészek hiánya készteti az igazgatóságot — mondotta Giron, aki remélte, hogy a haszonrészesezésen alapuló bónusz-rendszerrel sikerül megoldani a racionálisabb munkamegosztást és üzemeltetési problémáját.

Egy másik megegyezés értelmében, amely ugyancsak a CIM és a tengerész-szakszervezet között tegnapelőtt jött létre, a CIM társaság egy 40 főnyi tengerészcsoporthoz rendelésére bocsátja az Ámál és az Acmaut teherhajókat, amelyeket eredetileg egy görög társaságnak akart eladni, majd olcsóbb görög személyzettel ismét bérbevette. A tervet a szakszervezet erőiesen ellenezte.

A megegyezés szerint, amely négy évre szól, az egyik hajót a tengerészek megveszik és saját rezsiükben üzemeltetik, a másikért pedig napi-bért fizetnek. Giron nem közölte az eladási árat, csupán arra szorítkozott, hogy az izraeli tengerészek előnyösebb feltételek mellett jutnak a hajókhoz, mint amilyeneket a görögök kaptak.

EGYIPTOMNAK NEM SIKERÜLT MEGSZEREZNI A LÉGIFÖLÉNYT

Nasszer képtelen izráeli terület ellen nagyszabású légitámadást indítani — Az oroszok folytatják a fegyverszállítást

Az egyiptomi légihaderő minden kísérlete meghiusult, hogy fölénybe kerüljön az izráeli légihaderő fölött, bár a Szovjet-unió mindent megtett, hogy talpraállítsa az egyiptomi légitámadást. — Ez a véleménye amerikai katonai szakértőknek, akik szerint Egyiptomnak nincs elég erős légierje ahhoz, hogy hatékonyan támogassa a szárazföldi csapatok esetleges nagyszabású akcióját a Szezi-csatorna térségében, vagy a Szináj-félszigeten.

Ennek figyelembevételével az amerikai katonai szakértők valószínűnek tartják, hogy az egyiptomi légihaderő helyi koncentrált támadásokat intéz majd a Csatorna partján lévő izráeli állások ellen, vagy pedig a rajtaütés és azonnali menekülés taktikáját alkalmazva, esetleg nagyobb egységekkel bemenészkedik a Szináj-félszigetre.

A külföldi szakértők az utóbbi két hét alatt izráeli-egyiptomi légitámadások eredménye nyomán jutottak erre a véleményre és kiértékelésüknek számításba vették Nasszer legutóbbi fenyegetőzéseit is.

Az izráeli és amerikai szakértők nem aggasztja az izráeli felségterület ellen intézett komoly egyiptomi légitámadás veszélye, Nasszernak ugyanis 60 szovjet gyártmányú, kissé elavult bombázógépe van és ezeket a nehéz gépeket kísérő vadászgépek röptávolsága meglehetősen korlátozott. Az egyiptomi vadászgépek képtelenek megtenni a bázisuk és Izráel között, oda-vissza leszállás nélkül az utat. Ilyen körülmények között az izráeli harcibombázók ártalmatlanná tudják tenni az egyiptomi bombázókat még mielőtt azok

Jeruzsálem, vagy Tel Aviv légiterébe érkeznek.

Az amerikai szakértők szerint az oroszoknak sikerült teljes egészében utánpótolni az egyiptomi légihaderő veszteségét, sőt további nagyszabású pilótát is kiképeztek. Ezek azonban légiharc esetén, messze elmaradnak az izráeli pilóták teljesítő-képessége mögött.

Izráelt elsősorban az aggasztja, hogy az oroszok további jelentős katonai segélyt ígértek tavaly ősszel Nasszernak. Arról van szó, hogy Egyiptom esetleg további 100-200 repülőgépet, 500 ágyút, és 600 tankot kap az oroszoktól.

Az egyiptomiak mindenesetre valamit megtanultak a hatnapos háborúból: legtöbb repülőgépet jól álcázott földalatti hangárokból helyezték el, nehogy ismét az izráeli pilóták könnyű prédájává váljanak.

A legutóbbi izráeli-egyiptomi légiharcok következményeire utalva az egyik amerikai tábornok megállapította: nyilvánvaló, hogy az egyiptomiak sem hisznek abban miszerint elég erejük van nagyszabású szárazföldi támadás megindítására. Alig hihető, hogy nagyobb méretű átkelési kísérletet hajtanak végre a Csatornán. Erről csak akkor lehet szó, ha a levegőben legalább egyenlő erősségűek lesznek az izráellel, márpedig ettől távolodtak.

A Szovjetunió eddig több Szuhj-7 harcibombázót szállított Egyiptomnak, mint amennyi ilyen típusú repülőgépet ennek az országnak a hatnapos háború előtt volt. A Szuhj-7 jelentősége az, hogy támadás esetén komoly segítséget nyújt a gyalogságnak és a páncélos csapatoknak. Az egyiptomi légihaderőnek jelenleg 330 MIG-21 és Szuhj-7 típusú gépe van. A szíriai légihaderő 150-200, javarészt modern harcigéppel rendelkezik, azonban

a szíriai pilóták kiképzés szempontjából határozottan másod, sőt harmadrangúak.

A jordániai légihaderőnek mintegy 30 gépe van és ezért katonai szempontból nincs fontosága, mint ahogy jelentéktelen a libanoni, az iraki és a szaúdai légihaderő is.

Ezzel szemben becslések szerint, az izráeli légihaderő 285 vadászgéppel, könnyű bombázóval és harcibombázóval rendelkezik, amelyek többsége francia gyártmányú. Franciaország továbbra is vonakodik repülőgépeket szállítani Izráelnek, amely most a szükségletei pótlására 100 Skyhawk típusú harcibombázót kapott az amerikaiaktól, akik

a közeljövőben megkezdik az 50 Phantom szállítását. A Phantom jelenleg az amerikai szárazföld és tengerészeti egységek legjobb harci repülőgépe.

Az egyiptomiak főleg Kairó és a Nilus-delta környékén állítottak fel 30, radarral ellátott, talaj-levegő rakétaüteget, amelyek közül egyesek a Szezi-csatorna bejáratának védelmét is ellátják. Amerikai becslések szerint mintegy három ezer szovjet szakértő tartózkodik Egyiptomban, akik megtalálhatók a vezérkar mellett, de bizonyos helyeken a század-nagyságú egységeknél is. Ugyanezen hírforrás szerint a szovjet szakértők és az egyiptomiak kutya-macska barátságban élnek egymással.

Az újságokból

A Fátách az UNO-megfigyelőket fenyegeti

היום

(HÁJOM, a Gáchál lapja). — A hét állam, amely az UNO keretében katonai megfigyelőket küld a Közelkeletre, hozzájárult ahhoz, hogy megfigyelőik továbbra is a Szezi-csatorna mentén maradjanak. A határozatot az UNO-központban megtartott rendkívüli ülésen hozták, ahol megvitatták a megfigyelők helyzetét a Csatorna térségében. A rendkívüli ülésre a svéd Plane örnagy hűsi halála volt az ok. Időközben Odd Bull elhatározta, hogy a Csatorna mindkét oldalán lévő 18 UNO megfigyelő állás közül hármat átmeneti időre bezár. Ezek közül kettő az egyiptomi oldalon van, a harmadik pedig izráeli területen. Az ügy ezzel még nem ért véget, mert a hét állam megbízottai a héten megegyeztetten ülést tartanak U Tanítal, hogy megvitassák Plane örnagy halála nyomán előállított helyzetet. Ezen az ülésen azonban napirendre kerül a Fátách fenyegetése is. Ez a terrorista-szervezet ugyanis megfenyegette az UNO-megfigyelőket, akik szerint zavarják „az arabok Palesztina felszabadítására irányuló katonai tevékenységét.” A Fátách szóvivője a svéd örnagy elparentálása-hoz fűzte hozzá ezt az agresszív kijelentést, mégpedig teljesen egyértelmű megfogalmazásban: „Mindazok (értsd az UNO megfigyelőket), akik utját állják a felszabadító tevékenységnek, ellen-ségeinknek tekintendők és így bántunk el velük.”

Bélyegezzük meg a gyilkost

(SÓARIM, a Poalé Águdát lapja) — Izráelben mindenki ószintén sajnálja a svéd UNO-megfigyelő halálát. Ez kifejezésre

ערים

jutott mind az ország vezetőinek az illetékes tényezőkhöz intézett részvétlétárviratában, mind az egyszerű polgár általános közérzetében. Csak hogy különbséget kell tenni az ószinte sajnálat és a büntudat bármilyen formája között. Számunkra világos, hogy Plane örnagy haláláért közvetlenül Nasszert terheli a felelősség, mert az egyiptomi diktátor egyoldalúan felrugta a tűzbeszüntetési megállapodást, ami egyúttal a Biztonsági Tanács határozatának arculecsapását jelenti. Izráel, sajnos, nem tesz eleget azért, hogy az egész világ megismerje Nasszer és fegyverhordozóinak a gyilkossággal határos tevékenységét. Főleg azt, hogy az egyiptomi elnök munkatársai és barátai, valamint a terror-szervezetek a nemzetközi törvényekkel ellentétben irányítják ezt a háborút, amely végeredményben a gyilkosság legkö-zönségesebb formájává vált.

Rossz tanácsok

(ÁL HÁMISMAR, a Mápám lapja) — A gazdasági fellendülés lázas ütemben folytatódik. A napokban közölték velünk, hogy az elmúlt év alatt összesen annyi televíziót vettek, mint 1968 egész évében, amely az előző évekhez viszonyítva szintén bő-ség esztendő volt. Az 1969 első felében több luxusautót vásárol-tunk, mint tavaly egész évben. Ugyanakkor arra figyelmeztetünk, sőt „intik” a nagyközönséget, hogy új mitum, gazdasági le-lásítás küszöbén állunk és a bőség megfékezésére irányuló bármi-féle kísérlet gazdasági tragédiát hoz a fejünkre. Alaptalan ez a megállapítás, mert ellentétben áll a valósággal. Semmi nem ves-zélyeztet a teljes foglalkoztatást. Ennek az ellenkezője az igaz, mert napról-napra fokozódik a hiány a munkászektorban. Egye-lőre semmi kilátás arra, hogy ezen a téren változtatni lehessen. A nagyközönség vásárlóereje, továbbá a kormány hatalmas ki-adásai képezik erre a fedezetet. A veszély más helyen van: ál-landóan növekedik az export és az import közötti különbözet és félelmetesen csökken a devizatartalék. Tavaly a kivitelt még fe-dezte a behozatal kétharmadát, az idén aligha fedezi majd a fe-lét. Ami pedig a deviza-tartalékot illeti, az optimisták és a pesz-szimisták között csak az a különbség, hogy másként állapítják meg az időpontot.

A jövő évi bérpolitika

(SÁAR, közgazdasági napilap) — Jeruchám Mesel, a szakszervezetek főtitkára az üze-mi bizottságok képviselői előtt megtartott beszédében ismertette az 1970. évi új szakmai és bérpolitika lé-nyegét. Mesel elmondta, hogy szándéka az, hogy akinek jár — annak megadják a szükséges minimumot és a lehetőség szerinti maximumot. Mászóval: az új szakmai és bérpolitikát az idén új kritériumok alapján fogják lefektetni, mégpedig oly módon, hogy az egyformán szolgálja majd a munkaadók és a munkavállalók érdekeit. Lényegében arról van szó, hogy a kollektív munka-szerződést nem az egyes általános iparágak szerint fogják tár-gyalni, hanem külön megbeszélések lesznek majd az iparágakon belül minden egyes szakmai csoportnál.

Nekünk az a nézetünk, hogy 1970 januárjáig, amikor a tár-gyalások megkezdődnek, már készen kell lenni azoknak a gaz-dasági kritériumoknak, amelyekre a bérpolitika támaszkodik. Ugy véljük, hogy a választásoknak nem kell okvetlenül zavarni a képviselői szervek közötti tárgyalások megindítását, sőt, aján-latoss, hogy a tárgyalópartnernek közgazdászokat és szakértőket vonjanak be a megbeszélésekbe. Ha ezt az utat fogjuk járni, akkor a szakmai érdekek megőrzése mellett megakadályozzuk a felesleges közgazdasági megrázkódtatásokat.

Újabb tanítósztrájk árnyékában

(HÁAREC, független polgári napilap). — Juliusban és augusztusban általában csend van a tanítók és a közoktatásügyi mi-nisztérium közötti fronton. Ez nemcsak azért van, mert a har-cosok kifáradtak, hanem, mert értelmetlennek találják minden küzdelmet, amikor a több mint félmillió diák vakációzik és ezért nem lehet sztrájkkal fenyegetőzni. A tanítószervezet képviselői azonban már most emlékeztetnek arra, hogy léteznek és már beigérték, hogy zavarok lesznek az új tanítási év kezdetén. Megállapodás van a minisztérium és a tanítók között, hogy vá-lasztott döntőbíró neveznek ki, aki igyekszik majd az ellenté-teket elsimítani, azonban valamilyen oknál fogva még nem siko-riult a megfelelő személyt megtalálni. Az eddigi jelölteket a ta-nítók elutasították és általánosságban mondván, nem objektív szempontokra hivatkoztak. A tanítóknak kényelmesebb erőpozí-cióból irányítani a tárgyalásokat, mint a békés megállapodást keresve, követelésük sorsát, nem részrehajló választott döntőbíró kezébe helyezni.

Másfél éven belül

AZ AMERIKAI TELEVÍZIÓ IS LÁTHATÓ LESZ IZRÁELBEN

Izráelt is összeköti a Telstar műbolygóval

Mintegy másfél éven belül az izráeli tv-tulajdonosok is láthatják, illetve hallgatják majd az amerikai tv-hálózatok adásait, mert Izráelt is össze-köti a tv-adásokat közvetítő Telstar műbolygóval — mon-dotta Mose Bass mérnök az izráeli fogyasztók szövetsége által rendezett szimpóziumon. Bass mérnök közölte még, hogy a prognózis szerint 1970 év végén már legalább ne-gyedmillió tv-vevőkészülék lesz majd hazánkban.

A mérnök szerint nem lesz szükség külső, magas anten-nára, mert az amerikai adás a hajlított kis belső antenná-val is fogható lesz. Ugyan-akkor a helyi közvetítések frekvenciájának erősítésével elhallgattatják a szomszéd ál-lamok tv-állomásainak esetle-ges zavaró műsorát és ezért nem érdemes nagy összegeket fektetni a külső antennák fel-állításába.

Hét esküvő egy kibucban

A Kuneitra szomszéd-ságában lévő Möröm Hágolán kibuc hét esküvővel „ünnepli” alapításának má-sodik évfordulóját. Az új házasságok közül hat pár ki-bucban született, míg a he-tedik vőlegény és meny-asszony a külföldi önkén-tesek soraiból került ki. A hetes esküvő után, ame-lyet ma tartanak, felavat-ják a kibuc és az egész Golan-fennsík első elemi iskoláját, ahol egyelőre csak elsőosztályosok kezdik meg a tanulást ősszel.

„ITT AZ IDEJE, HOGY FORRADALMAT HAJTSUNK VÉGRE A HISZTADRUT GAZDASÁGI SEKTORÁBAN!”

Ezt mondtuk négy évvel ezelőtt — és hozzáfogtunk a munkához. Hatalmas és sok-rétű hisztadruti gazdasági szektort láttunk magunk előtt, amely az évtizedek során, minden előzetes tervezés nélkül nőtt óriássá.

Ez a gazdasági szektor nőtt és fejlődött. Néha — sikerrel, néha — nem. Volt úgy, hogy nyereséget könyvelt el, volt úgy — hogy veszteséggel dolgozott. Ezek a veszteségek abból származtak, hogy nem minden esetben a haszon mérlegelése szerint döntöttek. Voltak más mérlegelések is, így például a félreeső övezetek fejlesztése, a munkaalkalmak megteremtése, valamint a munkahelyeknek a megőrzése.

Négy évvel ezelőtt elhatároztuk, hogy gazdaságilag is megalapozzuk ezt a szektort.

Új igazgatókat vontunk be, olyan embereket, akik gazdasági szaktudással és szerve-zési talentummal rendelkeznek. A meglévő gazdasági szektor stabilizálásától áttértünk az új fejlesztési tervek kikristályosodásához.

Az első eredmények már megmutatkoznak. A hisztadruti gazdasági szektor leküzdötte a „mitum” korszakból támadt nehézségeket és jelenleg a nagy fejlődés lendületében van.

A Hisztadruthoz tartozó gyáriparnak ezidén 50 millió fontos nyeresége lesz. Ugyan-csak nyeresége lesz az építkezési ágának és az értékesítési osztálynak.

Mi változatlanul investálunk, szünet nélkül fejlődünk és növekedünk.

Több létfontosságú szakmában mi vagyunk az egyedüliek, akik képesek megfelelni azoknak a problémáknak, amelyeket a honvédelem szükségletei állítanak az állam elé.

Más ágazatokban már előkészítjük az „új gazdasági szektort” — az 1975-ös év gazdaságát.

Segítsen nekünk ennek a forradalomnak a folytatásában — szavazzon az EMET-listára.

אמת
החזק
מפלגת העבודה הישראלית / מכ"ם

EGYELŐRE NINCSTOVÁBB...

A dolog azzal kezdődött, hogy az orvos felesége, husz éves izraeli tartózkodás után egyszer csak kijelentette, hogy meguntta ezt az országot és Jeridázni akar. Férjét nagyon meglepték szavai. Hiába volt minden könyörgés, hiába próbálta meggyőzni feleségét szép szavakkal, hogy hatvanéves fejével mit sem tud kezdeni külföldön, az asszony kirelhetetlen maradt. Az orvos élete pokollá vált. Idegessége napról napra nőtt és mind nehezebben tudta csak ellátni kötelezettségeit a poliklinikán, ahol főorvos volt.

December végén egy családi jelenet után az orvos idegei felmondták a szolgálatot és súlyos idegssal kórházba kellett szállítani, mégpedig kényszerzubbony segítségével. Több mint két hónapon át kezelték a bántalmi ideggyógyászatban. Végül is újból felvehette az orvosi köpenyt. Igen ám, de páciensei suttogni kezdtek a háta mögött és bizalmuk megingott orvosukban. Ő is észrevette, hogy így nem mehet tovább, tehát áthelyezését kérte.

★

A kerületi főorvosnak az utóbbi időben sok kellemetlensége volt éppen az ő poliklinikájával kapcsolatban. A főorvos mindenáron meg akarta

mutatni, hogy ő a főnök, bár ez nyilvánvalóan ártott a poliklinikának.

Igy történt például, hogy hétszer is erősen megmosta a bõrgyógyász fejét, mert olyan orvosságot írt elő a páciensnek, amit pénzért kellett megvásároljon a patikában. Ezt a pénzt tudniillik a Kupát Cholimnak vissza kell fizetnie.

Hiába védekezett a bõrgyógyász, hogyha szabad a kórházi orvosnak előírnia ugyanazt a gyógyszert és a Kupát Cholim fizet, miért ne volna szabad neki is? Miért kell ezért a beteget a kórházba küldeni? A főorvos hajthatatlan maradt és megróvásában részesítette a bõrgyógyászt, akinek természetesen igaza volt.

A bõrgyógyász meguntta ezt a bánásmódot és állást keresett magának. Talált is egy igen jónevű kórházban. Felmondott és otthagyta a poliklinikát. Azóta nincs bõrgyógyász egy negyven ezer lakost számláló városban.

Igy még inkább kellemetlenül érintette a főorvost a vezető orvos áthelyezési kérése. Kivizsgálta az esetet és meggyőződött arról, hogy valóban át kell helyezni, az utóbbi időben ugyanis nagyon tönkrement idegileg. Igen ám, de hová helyezze át és kit hozzon oda helyébe? Kutatni kezdett

és megtalálta az áldozatot egy szomszédos kisváros poliklinikáján. Ott működött már négy esztendeje egy orvosnő, de mert már idősen jött az országra, nem lehet „kávuá”. Hiába sirt az orvosnő, hogy egészségi állapota így sem a legjobb, hát még ha naponta kétszer kell majd autózni a városba. Ez néhány hónap alatt tönkretesz és akkor amugyis orvos nélkül marad a körzet.

A vezető körzeti főorvos hajthatatlan maradt. Eltekintve attól, hogy minden demokratikus és szociális rendnek elmentmond az az intézkedés, hogy idősebb orvosokat csak ideiglenesen lehet alkalmazni, ami más szóval annyit jelent, hogy nyugdíj nélkül maradnak, — embertelenség dobálni egy orvost ide-oda, aki négy év alatt megismerte pácienseit. De a körzeti főorvos ezt nem akarta megérteni.

Az orvosnő a szakszervezeti bizottsághoz fordult. Tanulmányozták az ügyet s megállapították: igaz, hogy a törvény szerint nem „kávuá” orvosnő el lehet helyezni, de igaz az is, hogy nem lehet munkakörülményeit rosszabbra változtatni, mint az előbbi volt. Ez esetben viszont világos, hogy a munkakörülmények rosszabbodnának, már csak azzal is, hogy az orvosnőnek négyszer naponta nagy távolságot kell megtennie, hogy munkahelyét elérje.

Közeléptek, de a körzeti fő orvos hajthatatlan maradt. Utasítást küldött írásban az idegileg tönkrement orvosnak, hogy elsejnen jelentkezzen új munkahelyén. Az orvosnő az országos tanácsához fordult, aki magáévá vette panaszát, de közben elseje lett. Az orvos megjelent új munkahelyén, az orvosnő is megjelent ugyanott, vagyis előbbi munkahelyén. Tehát hirtelen két orvos volt egy helyen, viszont a szomszédos város poliklinikáján hiányzott egy orvos.

★

A két orvoskolléga találkozására drámai körülmények közt folyt le. Berendeztek az új orvosnak egy szobát, elvitték az orvosnő szobájából a betegnek fejjait. Amikor az orvosnő reggel munkába érkezett, üresen találta szobáját. A másik orvos már szobájában tartózkodott. Az iroda — felső utasításra — nem küldött betegeket az orvosnőhöz, csak az új orvoshoz. Az orvosnőnek nagyon kellemetlen volt az ügy. Bement kollégájához és „barátságosan” elbeszélgetett vele. Megmondta neki, hogy ez nem kollégialitás, ez nem emberi és hogy tehetett ilyet?! Más helyét elfoglalni. Az orvos számára is kellemetlen volt a dolog és idegei ismét tancba kezdtek. Hogy neki csak az asszonyokkal van baja. Otthon a feleségével, munkahelyén a kolléganőjével.

★

Egyelőre nincs tovább. De feltehető a kérdés: hogy szabad ilyesminek előfordulnia? Milyen jogon adott áthelyezést a kerületi főorvos, amíg az ügy nincs teljesen tisztázva? Világos, hogy itt egy bizonyos ambícióról van szó. Amiért az orvosnő jogait keresi és nem volt hajlandó engedelmessé válni a főnök akarata előtt, ő azért is a nyakára küldte a másikat és ezzel lehetetlen helyzetet teremtetett.

Ki szenved meg mindezt? Természetesen a páciensek. Mit szól mindehhez a Kupát Cholim központi vezetősége?

Kesztenbaum Miklós

„MÓZES ÉS IZRAEL TÖRVÉNYEI ÉRTELMEBEN...”

Az állam legfelsőbb bíróságának feltűnést keltő döntése

Murray és Peggy Wener brooklyni lakosok 1952-ben házasodtak össze. Miután házasságuk gyermektelen volt, elhatározták, hogy örökbefogadnak egyet. 1958-ban Peggy Wener Floridába utazott, ahonnan egy újszülött kislánnyal tért haza. A Helene nevet adták a csöppségnek. A hivatalos örökbefogadási eljárást azonban nem tartották szükségesnek megindítani. 1960-ban Wenerék különváltak és benyújtották a válópert. A válást 1967-ben kimondták és a kislányt az asszonynak ítélték.

A válás kimondása után Mrs. Wener Helene tartásdíjért nyújtott be keresetet. Először a bíróság — hivatkozva arra, hogy bár a kislány közös háztartásban élt velük, de minden jogalap nélkül — a keresetet elutasította.

Mrs. Wener megfellebbezte az ítéletet és New York Állam Legfelsőbb Bírósága Abraham J. Multer elnökletével heti 35 dollár tartásdíjat ítél meg Helen részére. Az asszony — aki jelenleg dolgozik — heti 15 dollár tartásdíjban részesül.

Multer bíró az ítéletet szokatlanul hosszú és érdekes fejtegetéssel okolta meg. Megállapította, hogy a Wener házaspár soha nem voltak sem természetes, sem nevelő, sem pedig örökbefogadó szülei Helene-nek és elismerte, hogy a világi törvények értelmében a férjet nem lehet arra kötelezni, hogy a gyermeket eltartsa, majd így folytatta:

„Mózes és Izrael törvényei értelmében minden családfő, aki házába fogad egy gyermeket, az egyetemesen az apa szerepét is betölti és éppen úgy kötelezhető a gyermek eltartására, mintha az a sajátja volna.”

„Az asszony azt állítja, — folytatja a bíró — hogy volt férjével közösen határozta el, hogy örökbefogadják a gyermeket. A bíróság hitelt ad az asszony vallomásának. A férj ezt most letagadja, amikor azt állítja, hogy ő sohasem akarta a gyermeket és ilyen meg egyezéssel szó sem volt. A bíróság nem hisz a férjnek. Amíg a házaspár együtt élt, a férj minden tekintetben úgy viselkedett, mint egy apa és gyakran becsozta a gyermeket, vagy gyengéden „édes kislányomnak” szólította.”

„Ezen kívül — folytatta Multer bíró — Wenerék esketési szertartását egy ortodox rabbi vezette le, s annak során mindketten aláírták a „Ketubát”, a hagyományos házassági szerződést, amely héber és angol nyelven íródott. A Ketubában a férj magára vállalta az összes kötelezettséget, amelyet a zsidó vallás törvényei előírnak. Ezeknek a törvényeknek intézkedései pedig világosak.”

„Egy idegen, aki veled lakik, olyan, mint egy benszülött köztetek és szeresd úgy, mint tenmagadat” (Leviticus XIX: 34)

„Aki felneveli a gyermeket apjának tekintendő, nem az, aki nemzette” (Midrás Rábá).

„A Jeruzsálemi Talmud Szanhedrin traktusának 19. oldalán találjuk:

„Ha valaki árva fogad otthonába, a Szentírás azt saját szülöttjével egyenrangúnak tekinti.”

Idézett végül a bíró Georg Horowitznak „A zsidó törvények szelleme” című angol nyelvű könyvéből. „A történelem folyamán nem igen találunk zsidó intézményt talált gyermekek számára. Az általános elfogadott gyakorlat sokkal inkább az volt, hogy egy család magához vette a gyermeket és mint háztartásának, illetve családjának tagját nevelte fel.”

Az indoklást Multer bíró így összegezte: „Mivel sem az angolszász jogtudományban, sem a Papaleonikus — sem pedig a Justinián-törvénykönyvében nem találtam megfelelő jogi utalást az esethez, kénytelen voltam egy régebbi jog elveit irányadónak tekinteni.

★

Ehhez a feltűnést keltő döntéshez még csak

ABRAHAM J. MULTER

azt szeretném hozzáfűzni, hogy bizony nagy szó, ha egy demokratikus ország demokratikus bírósága a demokrácia szellemében hozza meg döntéseit és a törvényt nem mereven, a kódex szerint értelmezi. Ahhoz viszont, hogy a törvényt így értelmezzék, szükség van olyan liberális szellemű bírakra, mint Abraham Multer.

A bíró hosszasan tanulmányozta a törvénykönyv idevonatkozó paragrafusait és megállapította, hogy azok szerint az elsőfokú bíróság ítélete helyes. De Abraham Multer zsidó szíve és igazságérzete nem hagyta nyugodni. Nem találta igazságosnak, hogy amiért elmulasztották a hivatalos adoptálási eljárás szükséges formáit megtenni, csupán azért egy jóhiszemű anyát és egy ártatlan gyermeket rövidítsenek meg. A bíró detektívhez is beillő nyomozásba kezdett és az egyenként összerakott mozaik-kockákból lassan világos kép alakult ki az esetről.

Amikor megállapította, hogy a házaspár a zsidó hagyományok szerint rendezte be életét, már látta, hogy nyert ügye van. Ekkor szépen visszahelyezte a polcra azokat a törvényeket, amelyek alapján jogi képesítését szerezte, mellőzte annak az államnak jogtudományát, amelynek magas bírói tisztségét betölti és elővette azt az ősrégi törvénykönyvet, amelyben méltó módon gondoskodnak az özvegyek, árva és idegenek ellátásáról.

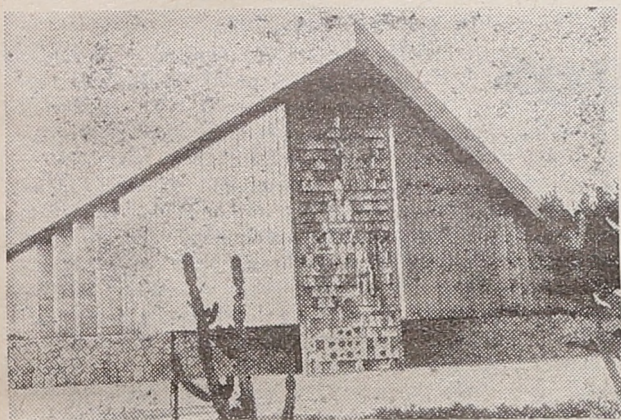
Nem tudom, hogy lesz-e valaki, aki megmondja majd valamikor a kis Helene Wenernek, hogy szent törvényeink értelmezése megkönnyítette gyermekeiket és hogy közvetve a Tóra és a Talmud gondoskodott anyagilag róla. De mindenképpen jó érzés, hogy vannak olyan bírák az Egyesült Államokban, mint Abraham J. Multer. Hogy egy bíró az amerikai Legfelsőbb Bíróságon „Mózes és Izrael törvényei értelmében” hozhatja meg ítéletét.

ASKENÁZI ERVIN

KULTUR - EST HÁOGEN KIBUCBAN

Írta: Dr. SUGAR GYULA

Szerény, de annál bensősége-sebb házi ünnepség keretében került felavatásra péntek este Háogén kibuc modern stílusú színház épületének homlokzati falát díszítő dombormű. A 13 méter magas, 4 és fél méter széles, 315 darab kerámia figurából összeállított faldísz, ki buc hávéruk: Srágá Veil, országos hírű festőművész, felfelé ívelő művészi pályafutásának egyik legsikerültebb alkotása.

Háogén kibuc színháza homlokzati falát díszítő dombormű

Maga a színház már közel 3 éve áll a kultúra szolgálatában, homlokzati falának kiképzésére most került a sor.

Az épület előtti hatalmas térségen, fehér asztalok mellett foglalt helyet a közönség. Jákov Ronen, az építkezés ellenőre elmondotta többek között, hogy az egyes figurák tervezése, majd kerámiai uton való előállításához hozzávetőleg 2 évot vett igénybe. A tökéletes színés és formába öntés, Kfár Menáchem kibuc kerámiai gyárának az érdeme.

Gombnyomásra felgyult reflektorok világították meg a falat, amikor Ábá Kovner, az ismert költő, a varsói felkelés egyik legendás hőse lépett a mikrofon elé.

Örömeinek adott kifejezést, hogy Srágá Veil alkotó tehet-

sege, a vászon mellett újabb és újabb területeken arat megérdemelt sikereket.

Köbe öntve megelevenedik népiünk multja, dicső jelene és szép, békés jövője.

Iskolás lányok virágosokkal köszöntötték Srágát, aki a töle megszokott szerénységgel hátrította el magát az ünnepelést.

Arról mit sem szólt Srágá,

hogy a színházépület egyik belső falát díszítő fadombormű, továbbá két bejárati ajtó ugyan csak az ő műve, ellenben inkább a kerámiai gyár tökéletes munkájáról, az elhelyezésénél segítségére volt építész csoportról beszélt nagy elismeréssel, de legfőképpen az épület tervezőjéről, aki minden megkötöttség nélkül, teljes szabad kezűt adott művészi elgondolásainak megvalósításához.

Stílusosan kapcsolódott az ünnepi programhoz Mirjám Goldberger, a Rámot Hefer középiskola tanárnőjének „A kö és az ember” címmel, ez alkalomra írt, bibliai és történelmi képekkel illusztrált, tanulmánya, az ember és a kö évezredek szoros kapcsolatairól.

A kivitelezés egyes részleteiről készült színes felvételek vetítésével zárult ez az emlékeztető szép este.

Nem szép dolog a pletyka, de - kellemes

Mindig tudtuk, hogy nem lehet elviselni a művelt nőket. Igazunk volt. Nem elég, hogy orvosok, mérnökök, igazgatók és katonatisztek, nem elég, hogy szakmailag és társadalmilag egyaránt felveszik a versenyt a férfakkal és veszélyeztetik a férfiak koronájának feltűnő pozícióját, most még arra is vetemednek, hogy megfosszák az embert társasági minőségének egyik utolsó kellemes időtöltésétől — a pletykától.

Egyetlen vigaszunk, hogy a pletykátok ismert foglalkozás szakavatott kutatója, Denit Schwarz jeruzsálemi diáklány is beismeri munkájában, hogy elsősorban a nők pletykálkodnak.

Leginkább a nők, de nemcsak ők.

Denit Schwarz a Héber Egyetem keretében működő szociális gondozókat kiképző főiskola hallgatója. Főbb ismertetőjelei: huszonhárom éves és elsőszerezzettel visel hosszú fülönfüggőket. Nem akarunk pletykálni, de megbízható forrásból tudjuk, hogy nagyon csinos...

A pletykát, mint tantárgyat, a pszichológiai elferdülésekkel foglalkozó kurzus keretében ismerte meg és amikor már nagyon sokszor hallotta kollégáitól hogy az egyik csinos előadó állítólag hevesen csapja a szőlet meg csinosabb tanítványa... — elhatározta, hogy a pletykálás társadalmi jelentőségéről és okairól írja meg év-

záró munkáját.

Itt adjuk közre tudományos kutatásának eredményeit:

A pletyka — így Denit — mindig a keserűség, az ételgelletlenség vagy a kisebbségi érzés vezető csatornája. Amiből az következik, hogy jóformán mindenki pletykál, ugyanis a legsikeresebb ember is sikertelennek és kisebbségnek érzi önmagát, ha a Rothschildokra gondol példának okáért... Ha nálunknál sikeresebb, vagy fontosabb emberekről pletykálunk — ezzel mintegy lerántjuk őket magunk színvonalára, ami végeredményben kárpótlást nyújt azért, hogy képtelenek vagyunk az ő színvonalukra emelkedni. Ha

(Folytatás a 7-ik oldalon)

Ernest Péter Eiffe

Ne tessék keresni a nevet se a lexikonokban, se pedig az élekezési valamelyik beporosodott raktárában, úgysem találják meg és kár volna az elvesztegetett időért. De érdemes róla tudomást szerezni. Jelen sorok írója abból a furcsa újságból értesült róla, amelyet a nyugat-német Bundesrepublik ad ki és amely Tel-Avivban jelenik meg — héberül.

Ernest Péter Eiffevel valójában nem volna érdemes foglalkozni, annyi van belőlük az egész világban, még Akkón is egy bizonyos házban, intézetben, amelyet mi, héberül a mi „tisztá nyelvünkön” a bolondok, örültek, tébolyodottak háza helyett, lelkibetegek intézetének szeretünk nevezni.

De mégis Eiffevel kivéltet tesszünk. Meg van rá az okunk. Így kezdte az első világháború után egyik társa is, akinek azonban több szerencséje volt, ahelyett, hogy a bolondok házába került volna, a kancellári székbe jutott.

De mondom, csak szerencse dolga, szegény Eiffenek éppen ez hiányzott, a szerencse, azért kanyarodott az ő sorsa más irányba. De a kezdetük egyforma volt, sőt részben a folytatás is, de akinek peche van, az nem tud alóla szabadulni.

Eiffe pedig más sorsot érdemelt volna. Ő nem a káplári rangal kezdte és nem evett „napokat” a bécsi zsidó népkönyhán. Eiffe Hamburgban kezdte karrierjét. Gimnáziumot végzett, nem pedig mázoló tanfolyamot, majd meg közgazdaságot tanult az egyetemen.

A következőket már az említett lapból veszem:

A nagy jövő elé néző ifjú 1968 elején a hamburgi statisztikai hivatalban kapott alkalmaztatást és fölöttései fényes pályafutást jósoltak számára. Ugy nyilatkoztak róla, hogy alapos tudása, megnyerő tulajdonságai alkalmassá teszik arra, hogy vezető állásba jusson.

Csak egy kis hibája volt, felüti furcsa magaviseletével. A dolog azzal kezdődött, hogy a

Bismarck képét akasztotta a falra az íróasztala fölé. Ezen ugyan nem ütközött meg senki. Sőt. A furcsa csak az volt, hogy egy szép napon Bismarckot meztelen nőalakokkal cserélte fel. Ettől fogva már nem esett szó vezetői rátermettségéről. Ezt betetőzte a takarító asszonnyal való pörkedése. A legtragább szavakkal illette, akárcsak egy káplár, és éppen franciául — Hamburgban! Ezzel aztán betelt a mérték, menesztették.

Ezután a firkálásnak adta magát. Ilyenkor szerette az enjét kidomborítani. Táblákra, amelyek arra figyelmeztették, hogy „tilos a bemenet”, ő hozzáfűzte: „különb Eiffe megharagszik”. Anyák napján, amidőn a német virágkereskedők felhívták hirdetményeken a közönség figyelmét virágjaikra, ő hozzátette: „Eiffe virággal hódol a nőknek.” A tejesarnokok hirdetései sem kerültek ki a figyelmét: „Eiffe szereti kortyolgatni a tejet” — tette hozzá piros és fekete ceruzákkal.

Ezek a feliratok megjelentek mindenütt, hirdetési táblákon, a ház falain, a földalatti vasutak alagútjain, szobrokon, forgalmi táblákon, parkolóhelyeken és a járdákon. Jelszavak, mint például: „Eiffe szereti magát”, „Eiffe megjavítja a világot” — látszatot mindenütt, lehetett olvasni a város legtávolabbi helyein, úgy hogy a hatóság abban a hiszemben volt, hogy Eiffe nem egyedül működik, egyszerűen nem tudták felfogni, hogy egy ember meg tudjon birkózni ilyen hatalmas munkával.

Miután Hamburg polgárai bő információt kaptak a misztikus feliratok leg többjének kiváló tulajdonságairól, mint például: „Eiffe kedves, Eiffe erős, Eiffe férfi”, most már politikai arculatának kialakítására fordította figyelmét: „Eiffe a világ bajnoka akar lenni” — olvashattuk most már az útkereszteződéseknél. A városháza kapuján egy reggel ez a mondas díszlett: „Eiffe, a medve, úton van.” Aki nem értette ezeket a szavakat, az pontosabb szöveget olvashatott: — „Eiffe miniszterelnök akar lenni”.

De azon a jelszón kívül, hogy „Eiffe békés Németországot terem”, egy másik szöveg is hírt adott: „Eiffe jóllakott Németországot terem”.

Kérdés, vajon Eiffe ezt a két fogalmat mint azonos dolgokat veszi-e. Eiffe maga képtelen pillanatnyilag erre felelni, mert a lelkibetegek intézetébe került, miután már panasz érkezett ellene vagyonrongálás és durva bohózkodás miatt. Beszállt ugyanis az ő kis Fiat-kocsijába, amely azt a felírást viselte: „Eiffe köztársaság” (megfelelő címmel), kiszállt a hamburgi vasútállomáson és elkezdett „dolgozni” az utasok szemeláttára, ceruzájával. Erre riasztották a rendőrséget, amely aztán orvost hozott, aki beszállította a kórházba.

★

Két alak és ennyi a hasonlóság közöttük! Mindketten Németország vezetői szerettek volna lenni, az egyiknek sikerült, a másik a lelkibetegek közé került. Az egyik a maga harcáról írt könyvet, a másikról mások írtak. („Eiffe elnöknek”, Kiver gondozásában, Hamburg, 1968.)

Eiffe hibát követett el, a zsidókat kihagyta a programjából. Ha őket is beiktatta volna — ki tudja? — talán most ő ülne az elnöki székben, akárcsak a másik. De annyi bizonyos, hogy egyforma terheltség nehezedett az agyukra. Eiffe legfeljebb néhány fokkal kevésbé volt terhelt, és ártatlan firkálásán kívül nem ártott a világnak, mint az elődje.

Zemplénesi Kálmán

A zöldhályog, a glaukoma fokáról fokra megöli a látóidegeket, írja a Stern. Negyven éves kor után olyan titokban érkezik, hogy a beteg észre sem veszi. A veszőly nagyobb azok számára, akik szemüveget hordanak, ezeknek háromévenként szemorvoshoz kellene járniuk, hogy megnézzessék, nincs-e szemükön zöldhályog. Ha időben észreveszik, a beteg látása megmenthető.

STOCKHOLMI LEVÉL

Ahol a hölgyek is futballoznak

A hölgyfutball valóban létezik. Ma, amikor széltevéen-hosszában a női emancipációról papolnak és vitatkoznak, de a gyakorlatban már igen kevés az a működési terület, amelyen „honfoglalás” nem történt volna meg, sor kerülhetett a „legnemesebb” férfi sportüzésére — a futballra is. Európában már ébrednek az amazonok és biztos helyet követelnek maguknak a nap alatt, — illetve a futballpályákon.

Svédországban, amelynek kötelező sport-tradíciói vannak, már vigan rugják a lab-

Érdekes nézni, hogy a svédek, akik általában igen csendes publikumnak számítanak, amikor lányok futballoznak — egészen kicserélődnek. Ugy viselkednek, mintha legalább is világbajnoki döntőről lenne szó, csak az a különbséggel, hogy itt mindegy nekik, melyik csapat győz, a fontos csak az, hogy tempó legyen. Ha a bíró netalán tévesen itéi, úgy könyörtelenül kifütyölik. Egy-egy szép cselezésért, vagy más mutatós húzásért a szereplők nyíltszini tapsot kapnak, no meg akkor is — ha valaki a másikat szabályosan

Pillanattfelvétél a „focizó” nőkről.

dát a „gyenge” nem képviselői, mégpedig a legnagyobb publikum-siker mellett. De így van ez más európai államokban, úgy mint Németországban, Olaszországban, Franciaországban, valamint Hollandiában és Belgiumban is. A csehektől már megkeresés is érkezett Svédországba nemzetközi válogatott mérkőzésre.

Egyelőre még korai általános nemzetközi meccsekről beszélni, mert előbb belső szilárdulásra gondolnak és ugyanúgy mint Svédországban, a többi országban is a kerületközi működésre fektetik a főszűlyt, ami a női futball biztos alapját jelenti.

Svédországban ezidőszárint körülbelül 20-25 csapat működik és kerületi szériákat játszanak egymással. Stockholmban például a kerületi szövetség hivatalosan is szárnyai alá vette a női futball ügyét, mert annak működésében nemcsak fantáziát, de biztató jövőt is látunk. Így, nagyobb meccsek előtt mint ahogy valamikor a „törpe” csapatok játszottak előmeccseket, úgy most a női meccsek legfőbb csatáinak számítanak a közönség verbuválása. A közönség nem is csatlódik, mert a lányok, akik 2x30 perces meccset játszanak, alaposan kitesznek magukért.

a földre hempergeti.

A hölgyfutball járványszerűen terjed. A mi nap Turinban 15 ezer néző előtt egy nemzetközi mérkőzésen 2-2 arányban játszott Olaszország és Dánia női futballcsapata. Lelkesedésben nem volt hiány. A lapjelentések arról számolnak be, hogy a közönség részéről a játékosokat nem érte inzultus, ellenkezőleg: az ünneplés megfelelt pontosan az olasz temperamentumnak.

Anakronizmusnak hat, de mégis úgy van, hogy a lányok nem játszanak „kisasszony” futballt, hanem technikák és látszik rajtuk, hogy komolyan fogják fel a játékot.

Angliában is, a futball tulajdonképpen a női futball kérdése kezd már nemzetközi arányokat öltetni, nem volna-e helyénvaló, ha Izraelben is kezdene mozgolódni a női gárda és mondjuk első lehetne azokon a tájakon, ami sok különböző okból is fontos lenne. Nem tételezhető fel, hogy az izraeli lányokat kevésbé érdekelné a futball, mint európai testvéreiket és amellet nem is csenevészebbek mint más lányok. Tehát ki a placera és tessék rugni a labdát.

SERES GYULA

KAMASZOK A FENYŐK ÁRNYÉKÁBAN

„Van jövőjük!” — mondja Cádok Rááv, a központi megyék erdősítési főfelügyelője. És a kamaszokra mutat, akiket erdősítési munkálatokban foglalkoztat a Keren Kájjetmet az utóbbi időben. Az erdőőr-fiatalok eme új jelenségét az idő hozta magával.

A gazdasági lelassítást többek között a dolgozó fiatalok

is megszenvedték, akiket elbocsátottak az ipari üzemekből, a szolgáltatásokból és akiknek munkájára nem reflektáltak az adminisztrációs hivatalok. Ha egy felnőtt, családos ember válik munkanélkülivé, ez elsősorban gazdasági probléma. Ha egy dolgozó fiatal bocsátanak el munkahelyéről, már nem csak pénzről

van szó.

Felmerül annak a veszélye, hogy letér a helyes útról. A kényszer-csavargás bűnözést szül és ezt nagyon jól tudják a munkaügyi minisztérium illetékesei is. Ők voltak azok, akik azzal a kéréssel fordultak a Keren Kájjetmet igazgatóságához, hogy az erdősítési munkálatokban foglalkoztassanak 15—17 éves fiatalokat, akik egy más oknál fogva munkanélkülivé váltak. A fiatalok munkanélküliségének jelenségét leginkább a fejlesztési városokban és az olételepüléseken észlelték, ahol a fiatalok egy része nem tudott középiskolai tanulmányokat folytatni és ezért tanonckodásra irányították, de

nem találtak számukra munkalehetőségeket.

A legtöbb probléma az — mondja Zohár Gindel, a munkaügyi minisztérium fiatalokkorúakkal foglalkozó osztályának igazgatója — hogyan biztosítsunk az ifjúság számára produktív elfoglaltságot, mely képes arra, hogy megmérkőzzék a nagyvárosok és fejlesztési övezetek utcájának romboló hatásával. Ugy találjuk, hogy az erdősítési munkálatok ideális keretet biztosítanak céljaink elérésére: van munkafegyelem, a fiatalokat produktív tevékenységre nevelik és a munkához való viszony is megfelelő. Ez a helyes viszony azonnal érezteti hatását, a dolgozó fiatal azonnal fegyelmesebben viselkedik és többet is termel.

A munka első fázisában háromhónapos kísérleti idő-

szakot terveztek, amelynek keretében 30 názáreti és 50 akkói ifjú csatlakozott ahhoz a 4000 felnőtt munkáshoz, akik erdősítéssel foglalkoznak a Keren Kájjetmet alkalmazásában. Elhatározták, hogy a fiatalok külön csoportokban dolgoznak és minden ilyen csoportra egy szakképzett oktató felügyel.

A fiatalok napi 7 órát dolgoznak és nem mennyiségi, hanem minőségi munkára nevelik őket. Kivételt képez néhány kamasz, akiknek eseté-

ben pedagógiai megfontolásoktól indítva elhatározták, hogy napibéres alapon foglalkoztatják őket.

Az erdészeti felügyelők meg vannak elégedve és Cádok Rááv hozzátesszi: „Annak ellenére, hogy nem követeltük meg a fiataloktól, hogy teljesítsék a felnőttek normáit, mennyiségileg is nagyon jó eredményeket érnek el. Ehhez természetesen hozzájárul a csoportok között kialakuló egészséges versengés szelleme is.”

A kamaszfiukat beavatják az erdősítés munkájának rejtelseibe

54.

— Pista! Gyerünk zebra vadászatra.

Furesán hangzik: zebra vadászati Budán. Magyarzata az, hogy a pincék lakossága minden éjjel, fűrészekkel és bárdokkal felszerelve dögkeselyűk módjára szállja meg a kőkeményre fagyott lótetemeget. Három is a múlt sötét éjjel egész combot vonzolt haza. Kiderült, hogy nem ló, hanem egy zebra combja volt. Remek pecsenyét süttünk belőle harmincöt személyre. Küldtünk kóstolót is a szomszéd pince lakóinak, kik struccpörkölttel viszonozták ajándékunkat. Az állatkert kibombázott lakói szanaszét kóboroltak az egész városban.

Tíz óra. Eloltjuk a gyertyákat, az éjszaka csendes, csak néha süvít egy gránát, szinte megnyugtatóan, és csak néha puffan egy bomba valahol. De mi már annyira hozzászoktunk a bombarobbanáshoz, hogy fel se ébredünk rá.

Igy telik az éjjel. Másnap pedig újrakezdődik a tegnap. Nem egészen, mert minden reggel még ijesztőbb az élet. Vannak órák, amikor kétlem, hogy eszemnél vagyok.

Zia naplójában vannak szakaszok, amelyekből kitűnik, hogy néha valóban meg volt zavarodva. Ezeket a részeket ugyanabban a stílusban írta, mint azon az éjjelen, amikor kitört a háború s Ady versét idézte: „... Az Égből dühödt angyal dobolt”. Mostani naplója is filozófiai vagy vallásos elmélkedésnek hat, néha imádságszerű, néha vad átok.

1945 január első napjaiban a város keleti külvárosában már tankcsaták folytak. A szovjet gyalogság pedig a föld alatt nyomult előre, áttörve a szomszédos pincék falait. A pincelakók nagy üdvívalgással köszöntötték az első szovjet katonát, amint kézi villanylámpájával átbújt a fal repedésén. Alig tudta magát az ölelgétekből kiszabadítani. Pisztyolyát és villanylámpáját körbenjárta maga előtt, kérdezte:

— Nemecki?

A pincelakók boldogan, kórusban kiabálták:

— Nyet nemecki!

Persze nem mindenütt volt ilyen barátságos a találkozás. Egyes házakban voltak még SS-fészek, s ha lett volna még német harctéri jelentés, valószínűleg így hangzott volna: „A fürdőszobában elszakadó mozdulatokat hajtottunk végre, hogy az ellenséget félrevezessük, de a konyhát szilárdan tartja a harmadik hadosztály.”

A belvárost még erősen bombázták, de a körutakon már közlekedtek a szánok és a nagy szovjet teherautók. Nagykeblű szovjet katonalányok irányították a forgalmat kis színes zászlókkal. A hideg pirosra csípte kerek almaarcukat, szőke hajuk kikandikált a katonasapka alól, miközben olyan nagy lendülettel irányították a közlekedést, mintha táncoltak volna lovas szánkók és fedeles trojkák csilingelő hangjára. Budapest puha hóruhájában Tobolszkká változott. Csak a füstös, kiégett házromok emlékeztettek a Ferenc József-i napokra. Itt-ott egy-egy hulla fenyegetően, de mereven nyújtotta ki öklét a szorított kezét a nagy hó alól.

Január közepén már szovjet kézen volt a pesti oldal, de a zajló Duna és a hidak csomkjai még nem engedték át őket Budára, amit már három héten át bombáztak. A királyi vár romjai alatt nehezen lehetett volna megtalálni a hosszú kihegyezett ceruzákat, ahogy katonasorban egy negyed századon át várták az asztalon a kormányzó feléjük nyúló kézmozdulatát.

Február elején a csatározás nyugatra tolódott, végig a felső Dunán és elérte a Barlang környékét is.

Délután négy óra tájban Marja, Kazi, Kurdi Jóska és Erzsí a hegytetőről figyelték a szemközti domboldalt, hogyan alakul nemcsak a Barlang, de egész Magyarország, sőt egész Kelet-Európa sorsa egy régi népdal egyszerű módján, vagy ahogyan egy algebrai képlettel az egész világegyetem energiáját meg lehet határozni. A hótakarta síkságon egy kukoricaszárból rakott kunyhó feketélt, mint valami északi-sarki expedíció magányos kis sátra. Sehöl se ember, se állat a közelben, de a szemben levő hegy alján, melyet sűrű erdő övezett, különös mozgás látszott, mintha a fatörzsek emberekké váltak volna, a fa ágai pedig puszkacsövekké. A magányos kukoricaszár-sátorból egyszerre csak gépfegyverropogás hallatszott, ami végigsepert az erdőből megjelenő prémkucsmás szovjet katonákon, akik a váratlan fogadásra eltűntek. A mozdulatlan erdő újra elnyelte őket.

A kukoricaszár-kunyhóból még egy utolsó sortűz seperte végig az üres terepet, aztán a kunyhó alól kibújt egyetlenegy szál német katona. Géppuskáját vállra vetve, lassú, kimért léptekkel indult el az ellenkező irányba. Mintha csak ástott vitt volna a vállán, s a mezőről tartott volna haza napi munkája után. Vissza se nézett, fedezéket sem keresett, ahogy fáradtan, halálos szomorúan vonult vissza. Lassú léptei azt mondták, hogy neki most már minden mindegy. Ahogy eltűnt a dombhajlatban, mintha időtlenné vált légüres térben véglegesen feladta volna Kelet-Európát ez a magányos német, aki a hitleri Németország egyetlen életben maradt katonájának látszott.

Távozását hosszú csend követte, aztán a fatörzsek ismét szovjet katonákká váltak. Rövid csizmájuk mélyen belesüppedt a hóba, ahogy lefelé özönlöttek a domboldalról, elárasztva a szántásokat, azután a falut, ahol egyetlen puska lövés sem fogadta őket.

Esteledett már, de a februári alkony csendjében egyre több szovjet gyalogos özönlött a távolabbi hegyek felől is.

Másnap délután a Barlangban Kurdi Jóska kopogtatás nélkül rontott be Marja szobájába.

— Megjöttek az oroszok! — kiáltotta olyan hangon, hogy az egész Barlang visszhangzott.

Lerohantak a földalatti tó partjára. A Barlang titkos kőkapuja kitarult és Tujkovic Slomo irányítása mellett két civil ruhás férfival és egy szovjet ezredessel katonai motorcsónak siklott be a tóra. Ahogy megpillantották a tó partján a Barlang lakóit, mind a hárman felálltak, csak Slobo maradt ülve, aki a csónakot vezette. Amikor a három utas, szinte tiszteletük jeléül felállt, a csónak úgy megbillent, hogy nevetve kapaszkodtak egymásba, nehogy a vízbe forduljanak. A potrohos idősebb úr Grubi volt, a szovjet tisztről arany vállpántja árulta el, hogy kicsoda, a harmadik civilről egyelőre nem lehetett tudni semmit, mert a csónak mögött a nyitott sziklakapun át a havas tájról olyan erős fehér napfény ömlött be, hogy mindenkinek elmosódott az arca. Marja magasra emelve a két karját, kiáltotta az érkezők felé: Da zdravstvujet szovjetszkij sojuz! Da zdravstvujet Krasz-naja Armija!

A szovjet ezredes nagy erős hangján viszonzta a köszöntést: Da zdravstvujet!

A Barlang mennyezetéről a visszhang olyan tisztán kiáltott vissza, hogy az ezredes ijedten nézett a magasba.

Öreg Gruber Márton, mialatt kíségettek a billegő csónakból, szót sem tudott szólni a megindultágtól, a civil orosz is sápadt volt az izgalomtól, amikor karját a

magasba emelve franciául kiáltotta Marja felé: Bon jour Madame!

Marja a torkához kapott, mintha síró sikoltását akarta volna elfojtani. Csak most ismerte fel a jövevényben Makszimot.

Makszim Narokov arcán nyíltan, férfiasan csordult végig a könny.

TIZENKILENCEDIK FEJEZET

Romok és halottak. A Vörös Hadsereg Budapesten.

Zia levele New Yorkba.

1945, február 20.

Drága Osztim!

Az amerikai követség már Debrecenben van. Szabó Andristól hallom, hogy Te pedig Londonban vagy és néhány héten belül itt leszel Pesten. Tegnap a következő kábelt adtam fel londoni címére, remélem megkaptad:

„Krisztina, Rere és Freyberger meghaltak, Mama, Zizi és én élünk, Mihályról még semmi hírem — Zia.”

Ezt a levelet amerikai gurúrral küldöm és legelőször is beszámolok halottainkról.

Szilveszter éjszakáján Freybergert és kilenc társát a nyilas „katonai rendőrség” elhurcolta a Klotild utcai ügynevezett gettó-házból. Krisztina, aki követte férjét, amikor elvitték, fel-alá szaladgált a sötétben az utcán és rendőrért sikoltozott. Szegény nem tudta, hogy rendőrség már régen nincs. Addig kiabált segítségért, míg a „katonai rendőrség” néhány golyóval elnémitotta.

Freybergert és a többi zsidót, akiket ágyukból zavartak ki, a Klotild utcán át terelték a Duna-part felé, ahonnan később puskaropogás hallatszott. Másnap reggelre sok holttest fennakadt a hidak roncsain, ahogy a víz sodra arrafelé hordta őket. Néhány sebesültnek jégtáblákra kapaszkodva sikerült az alsó rakpartra vergődni.

Beszéltem a házmeesterrel, aki másnap reggel Krisztinát megtalálta a ház előtt. Bizonyos, hogy ő volt, mert a házmeester megismerte a hímetts koronás Dukay monogramot a pezsgőszínű hálóján. Azt is mondta, hogy combig meztelen merevre fagyott lábszára kiállt a mély hóból és lábujjainak körmei lilára voltak festve. Csodálatos módon nem borzadtam a szörnyű történet hallatára. Magam előtt láttam Krisztinát mint emberi orchidea-virágot a többi holttest között az utcán. A házmeester nem tudta megmondani, hova vitték, vagy hol temették el. Ideadtam nekem pár megmaradt kincsét, amiket abban a csöpp szobában talált, ahol Freybergerrel és négy ismeretlen emberrel élt a túlsúfolt gettóházban. Ezek az apróságok is jellemzők voltak Krisztinára: krokodilbőr toilettetáska (amit egyszer Károly királytól kapott karácsonyra), egy nagy koffer tele kéziratával és saját maga faragta lúdtoll pennákkal. Most már elmondhatom neked élete feltéte őrzött titkát is, amit csak nekem árult el. Emlékszel, hogy 1928-ban a La Fontaine Akadémia tagja lett, a nagy kínai Cha-Ong dinasztia korabeli Li Pu Ten verseinek gyönyörű fordításáért. Egy akadémikus hosszú értekezést is írt Li Pu Ten költészetéről és életéről Krisztina adatai alapján. Az elmúlt 15 év alatt pedig minden vasárnapi lap melléklet közölt Li Pu Ten-költeményeket Krisztina fordításában. Múlt ősszel bevallotta nekem, hogy Li Pu Ten sohasem létezett, de még a Cha-Ong dinasztia sem.

(Folytatjuk)

Szükség van „magyar” városatyákra!

Néhány nappal ezelőt dr. K. Gy. jeruzsálemi olvasó kifejtette a „Levelek a szerkesztőhöz” rovatban, hogy nincs szükség „magyar” városatyákra.

Véleményem szerint téved. Ha azt mondta volna, hogy a Kneszetben mindegy, ki milyen törzshöz tartozik, mert ott országos érvényű törvények előkészítésével, megvitásával és bevezetésével foglalkoznak — talán egyet is értenék vele. A városatya viszont helyi problémákkal foglalkozik a tanácsban, s lépten-nyomon kapcsolatba kerül választóival. Már most mi a helyzet? Speciális magyar-zsidó érdekek nemigen vannak egy városban

LEVELEK A SZERKESZTŐHÖZ

sem, de a lakosság bizonyos rétegei — akik későn alijáztak, vagyis az öregek —, nem beszélnek héberül. Aki a nyelvet nem ismeri, az nem kerülhet kapcsolatba csak közvetett úton a városatyákkal. Ezért helyes, ha minden törzs beküld egy-egy rátermett embert a városi tanácsba, annak a szempontnak

figyelembevételével, hogy szót értenek egykori földieikkel, s közvetlen segítséget nyújtanak ügyes-bajos dolgaik elintézéséhez.

Ebben az értelemben állítom, hogy szükség van „magyar” városatyára!

Kilián Jicchák,
Jeruzsálem, Rechávia

Nem helyes az „Univerzális istentsztele”!

Érdekes, de megrendítő is a washingtoni Fehér Házból keletkezett riport, amelyet a Time és a Newsweek alapján közölt az Új Kelet az „Univerzális istentszteletről”. Soha nem lelkesedtem különösen a reform gondolatáért, s most látom,

hogy ime ide vezet a szabadelvűség.

Vallási hagyományainkkal alapvetően ellentétes a közös istentsztele gyakorlat, s szerintem Finkelstein rabbi rossz szolgálatot tesz a zsidóságnak,

hogy egy ilyen látványos akciót nevével fémjelez. Nincs elég járasságom a tételes vallási törvényekben, de törzsökös zsidó vagyok, érzem, hogy igazam van, amikor azt mondom, hogy a népi közvéleménynek szembe kell fordulni az ilyen és a ha-

sonló kísérletekkel szemben. Ha Nixon elnök ki akarja fejezni a zsidó nép, illetve Izrael iránti rokonszenvét — most aztán igazán van módja rá, ehhez nincs szükség templomi látványosság megrendezésére.

Hollender Andor,

Kár volt közölni...

Tel-Aviv, Jád Eljáhu Előbb Steiner Erzsébet, az Új Kelet Rámát Hánasziban lakó olvasója, aztán Pápai Dvora (Haifa, Kirját Eliezer) szolt hozzá ebben a rovatban a Nechama Lifschitz-ügyhöz. Az én véleményem, hogy a hiba az izraeli lapok követték el, ami-

kor szenzációs tálatásban hozták az énekművészről és a férje közötti pereskedés részleteit.

Van véleményem az ügyről, de nem azt akarom szövé tenni. Azért írok csupán, hogy a jövőre nézve megkérjem a lapokat, köztük az Új Kelet szerkesztőségét is: Ilyen esetekben

ne dagasszák a szenzációt, s ha már mindenáron írni akarnak a dologról, név — nevek — említése nélkül tegyék. Elég szomorú, ha idáig jut el egy házasság, nem kell a felek helyzetét nehezíteni fényképes riportok közlésével.

Ezerszer érvényes mindez Lifschitz asszony esetében. Művésznőről van szó, most súlyos károkat okozott neki az ügy. Igaz, mondhatják egyesek — de hiszen ő kezdte, nem a szerencsétlen férj. Ez igaz. De a probléma eldöntése a rabbinikus bíróságra, nem a közvéleményre tartozik. Nem lennék ellene, ha az ítéletet közölnék ilyen esetben. A szenzáció — és szerintem elhamarkodott — tálatás mindenképpen felesleges.

Bleier Sándorné,
Tivon

Az izraeli légihaderő eredményes beavatkozása lehűtötte az egyiptomiak harci kedvét

Egyiptomban kevés hitelt adnak a kairói katonai szövegírő jelentéseinek — Az egyiptomi vezérkart meglepte az izraeli pilóták felkészültsége

Az izraeli légihaderő legutóbbi támadásai a Szezi-csatorna térségében jelentős mértékben csökkentették az egyiptomiak agresszivitását és harci kedvét. Az izraeli hadsereg sikeres akciói megingatták Nasszer hivatalos jelentéseinek szavahihetőségét is — ez a véleménye külföldi politikai és katonai szakértőknek.

Az izraeli akciók alaposan lehűtötték a forrófejű és szélsőséges magatartású egyiptomi katonatisztokat, akik állandó

nyomást gyakoroltak Nasszera, hogy minél előbb indítson nagy szabású támadást Izrael ellen.

Az idegen megfigyelők szerint a Szezi-csatorna térségében megnyilvánuló összecsapások méretei felidéznek a háborús veszélyt.

Az izraeli pilóták felkészültsége és teljesítménye meglepte és zavarba hozta az egyiptomi vezérkart. A jelek szerint, az utóbbi napok folyamán, az izraeli légihaderő akciói következtében súlyos kár érte az egyiptomi hadsereg erődítményeit és egyéb katonai berendezéseit a Csatorna térségében.

Külföldi megfigyelők szerint hosszabb időt vesz igénybe, amíg az egyiptomiak helyreállít

ják szétbombázott állásait. Ebből arra a következtetésre jutnak, hogy a közeli napokban, tehát amíg az egyiptomi hadsereg ismét jól beállt, nem lesz komolyabb összecsapás a Csatorna mentén.

Brazíliai hírlapírók:

„Elfogták Bormant és Mengelét, de sikerült megszöknökük”

— Üldözik elfogták Martin Bormann és dr. Joseph Mengele náci bűnösöket, azonban mindkettőjüknek, egy óvatlan pillanatban sikerült megszökniük.

ni — állítják brazil újságírók, akiknek más hírlapírókkal együtt állítólag sikerült a Paraguayban bujkáló két bűnöző nyomára jutni.

A Kol Háam tegnapi száma az egyik jugoszláv lap Braziliában tartózkodó munka társának jelentését idézi. A hírforrás szerint Mengele és Bormann más náci bűnösökkel együtt Paraguayban, egy eldugott tanyán rejtőzködött és itt fogták el őket üldözők (a jugoszláv újságíró nem említi, hogy kik voltak ezek az üldözők), akiknek az volt a céljuk, hogy „biztos helyre” vigyék Bormann és Mengelét. — A két bűnözőnek egy óvatlan pillanatban sikerült megszökniük és nyomtalanul eltűntek Paraguay őserdeiben.

A brazil újságírók szerint nyílt titok, hogy Bormann és Mengele Paraguayban él. Mi több: Bormann állandó testőrei állítólag eddig mintegy húsz személyt lőttek agyon, akiket a gazdájukra nézve veszélyesnek tartottak.

Irásai nagy svéd lapokban jelennek meg, s az Uj Keletnek is levelezője. Van aztán egy harmadik elfoglaltsága is. Szenvedélyes vízázó. Ott van, amikor az „ujbaloldal” ifjúsága és a liberálisok egymásnak akasztják az érveiket, s főleg a Svédországban tevékenykedő arab diákok tevékenységét figyeli árgus szemekkel. Ellensúlyozza lélekmérgező munkáját, ahogy csak tudja.

A külföldön élő jó zsidó belső konfliktusának motorja dolgozik benne, s így fogalmazza meg a szerepét:

— Az utóbbi időben valóságos megszállottja lettem az Izraelért végzett munkának. Azon gondolkozom, hogy végleg „ki szálllok” a kiállítási szakmából, annyi az irnivaló. A svéd lapok szívesen közlik írásaimat.

— Mit irt legutóbb?
— Néhány nappal ezelőtt jelent meg az egyik stockholmi napilapban a hírdett Nasszer-beszédéről írott elemzésem. Arra mutattam rá, hogy mit várhat a világ ettől a fenévtől.
— Miért jött Izraelbe?

— Időnként eljön az ember újabb élményekért, friss érvéért. A konkrét feladatomban, hogy a svéd televízió számára keresek izraeli rövidfilmeket. Alán néhány riportravaló anyagot is sikerült magammal vinnem... (b.p.)

RÁDIO TELEVÍZIÓ

1969. július 31. csütörtök
5729 av 16

A rádió külföldre sugározott magyar nyelvű adása a 33,33 méteres rövidhullámon hallható minden este 20.30-tól 20.45 óráig.

Párhuzamos műsor

6: Műs. 6:05: hírek, 6:10: reggeli torna, 6:20: zenélő óra, 6:55: műsorismertetés, 7: hírek, lapszemle, 7:15: hanglemek, 7:55: szórakozók, 8: hírek, 8:10: reggeli zene, 10: hírek, 10:05: háziasszonyoknak, 12: hírek, 12:02: a dolgozóknak és munkaadóknak, 12:30: zenés hangos híradó, 13: hírek, 13:05: zenés hangos híradó, 14: hírek, lapszemle, 14:10: hová megyünk este, 14:35: hanglemek, 15: 60 évvel ezelőtt történt, 15:05: hanglemek, 15:30: sport, 15:40: hanglemek, 16: sport, 16:05: könnyű és klasszikus, 16:30: kívánságlemek, 17: hírek, 17:04: filmzene, 18: hírek, 18:05: héber dalok, 19: hírek, könnyű héber nyelvű, 19:30: hírek jiddisül, 20:30: hírek románul, 20:45: hírek oroszul, 21: tarka műsor, 21:45: vidám taktusok, 22: hírek, 22:05: „éjféli” — magazin, 23: hírek, 23:08: éjféli, 24: hírek, Hátikvá.

Főhullámsáv

11:30: vakációzó diákoknak (arab nyelvűek), 11:46: hanglemek, 12: hírek, 12:02: soros zeneszerző: Glück, részletek az Orpheus balettéből, 12:45: John Ogdon zongorázik, 13: hírek, 13:05: déli hangverseny, Campa és Bruch művek, 13:45: angol nyelvűek, 14: hírek, lapszemle, hírek, 17:05: a Hálacha, 17:25: költő: anyának és gyerekeknek, 17:30: raeli hangverseny, a rádió szimfonikus zenekara játszik, Mordechaj Seter és Lully műveket, 18: hírek, 18:05: a világűr és a csillagok — a szabadegyetemi előadásorozat keretében, 18:25: tanuljunk egy dalt, 18:55: a mezőgazdák, 19: hírek, 19:15: hangjáték — Hasek, Svejk, 19:50: Tnách-részletek, 20: hírek, 20:10: hangos híradó, 20:57: hírszövegező, 21: Alexander Tal, hegedű, Fried Géza zongora holland zeneszerzők műveiből játszik, 21:45: felolvasás, 22:10: Cházanut, 22:40: hangverseny Schenk és Mouret művek, 23: hírek, 23:10: modern zene, Arnold Schönberg egyfelvételű operája, 24: hírek, Hátikvá.

A hadsereg rádiója

11:30: hanglemek, 12: hírek, 13:10: egy kis ugratás, 13:30: a kártya, 13:35: hanglemek, 13:45: hírek, 13:05: héber dalparádé, 13:15: hanglemek, 13:30: rejtélyes katonai történetek, 13:35: hanglemek, 13:55: közlemények katonáknak, 14: hírek, 17: kívánságlemek, 17:40: más hadsereg, 18:10: a Gádná műsora, 18:40: hangos híradó, 19: hírek, 19:10: az este — tarka műsor, 20: hírek, 20:10: a soros vendégművész, — Pablo Casals, 21: nemzetközi dalparádé, 22: hírek, 22:05: Dália Herz a mikrofon előtt, 23: hírek, 23:05: hanglemek, 23:30: műsorzárás.

Oktatási televízió

17:15: utjelzők: Gila Almogor a mikrofon előtt; felolvasás — a kis herceg.

Ma este a televízióban

18:30: a mezőgazdák, 18:50: Gentle Ben, 19:15: hírek arab nyelven, 19:30: hírek héber nyelven, 19:35: különféle esküvők — dokumentumfilm, 20:05: dalfűzér, 20:45: bumeráng, — az újságíró felelősségéből, 21:30: Mábát hírmagazin.

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA

ELŐADÁSOK KEZDETE
4.30 — 7.30 — 9.30

ALLENBY: A szövetség
ARMON DAVID: Mi történt Campo Granden?
BEN JEHUDA: A megázult fedél
CHEN: A del csillaga
CINERAMA: Chitty Chitty Bang Bang
ESZTER: A zsoldosok
GAT: A boldog Alexander
GORDON: A szegyetelen öregasszony
CAFON: A dicsőség és hősiesség napjai
ORION: 5 nap Szinajban
HOD: A kémkedés tanúja
MAXIM: A cirkusz
MUGRABI: Nyári lak
PEER: A jopora lány
TCHELET: Zsákutca
TEL AVIV: Alaskától északra
SDEROT: Az éjszaka forrása
YARON: Rolls-Royce-val a boldogság elé.

BÁT-JAM

OREN: Utlet a fouteán
SAVJON: A tél előtt
BÁT-JAM: A szöktetés
RAMAT JOSZEF: Az örület és szerelem közt.
ACMAUT: West Side story

IZRAELI OPERA

Csütörtök, július 31.

TOSCA

Ügyeletes gyógyszerárak

TEL-AVIVBAN

Jehuda Hálévi, Jehuda Hálévi 91, tel: 615159, Moskovitz, King George 25, tel: 612650, Slomo Hámlech, Slomo Hámlech 78, tel: 246461.

HAIFAN

Josze, Josze 31, tel: 64014.

1969 VII. 31. Uj Kelet 7

VENDEGEINK:

SERES GYULA,

lapunk észak-európai levelezője

Tollforgató ember volt Seres Gyula Kolozsváron is, ahonnan a háboru után Svédországba került. Májig Stockholmban él megbecsült kiállításrendező szakember és — változatlanul tollforgató.

Csökken a bankjegyforgalom

Ezen a héten 10 millió 400 ezer forinttal csökkent a bankjegyforgalom, és ezáltal 1 milliárd 224 millió fortra esett vissza. Az Állami Bank közleménye szerint a fedezeti tételek megoszlása a következő volt: 161 millió forint aranyban, 1 milliárd 63 millió forint devizatalálékban.

Rálóttek egy fogolyra a söchemi rendőrségen

Ki akarta csavarni a rendőr kezéből a fegyvert

A söchemi rendőrségen revolverlövessel megsebesítettek egy foglyot, aki rátámadt a kíséretében lévő rendőrré és erőszakkal el akarta venni a fegyverét.

Az eset a söchemi főkapitányság nyomozóosztályán történt, amikor megkezdtek a fogoly kihallgatását. A gyanúsított hirtelen rátámadt a rendőrré és ütlelni kezdte. Amikor látták, hogy a dü-

högő foglyot nem lehet jobb belátásra bírni, az egyik rendőr revolverrel megsebesítette, majd megbilincselte. Az országos főkapitányság bizottságot nevezett ki az ügy körülményeinek kivizsgálására.

ORVOSI HIREK

GYÓGYSZERESZ-ORVOSOK

Az indiai Madras államban megengedték, hogy a 10 éves gyakorlattal rendelkező gyógyszerészek orvosi tevékenységet is folytassanak. Műtéteket persze nem végezhetnek. Hazezer gyógyszerész jutott az intézkedés révén orvosi engedélyhez.

SZINES RÖNTGEN-KÉPEK

Az egyik japán egyetemen kidolgozták a színes röntgenképek technikáját. Öt évig kísérleteztek, s a kutató orvosok szerint a színes röntgengép megkönnyíti a diagnózis felállítását. Vörös, sárga, kék, barna és fekete színeket különböztethet meg az orvos a színes röntgenfelvételen.

ORVOS-MENTŐK A BULGÁR TENGERPARTON

A szófiai orvosi továbbképző intézet kezdeményezésére és vezetésével mentőszolgálatot szerveztek a bulgár tengerparton — orvosokból. A mentőszolgálatban való részvételt szabadságukkal kötik össze az orvosok, s nagyon szívesen segítik közben bajba jutott embertársaikat. Néhány év alatt a vízbefulók száma a negyedére csökkent.

KÁBITÓSZER-TÖRVÉNY

IRÁNBAN — ÉS FOGAMZÁSGÁTLÁS

Egy most beterjesztett törvényjavaslat szerint öt évig terjedhető börtönnel büntetik a jövőben azt az iráni polgárt, akinél heroint, morfiomot, vagy más kábítószert találunk. Nagyobb mennyiség leleplezése esetén a büntetés 15 évi börtön is lehet.

Egy másik iráni hír szerint nagy összegeket költ a kormányzat a születésszabályozásra. Negyven millió rial értékű fogamzásgátló tablettát osztanak ki ingyen a perzsa asszonyok között.

JOBB A PUHA FOGKEFE...

Egy stockholmi fogász-kongresszuson arra a megállapításra jutottak a résztvevők, hogy a

INNEN-ONNAN

kemény fogkefe nem tisztítja megfelelő módon a fogakat és ráadásul könnyen iny-gyulladás is okozhat. Jobb a puha fogkefe.

(Összeállította: dr. Weinstein Gyula)

AZ UJ KELET

HOLNAPI SZÁMÁBÓL:

ROMAN FRIESTER:
Arabok, vagy izraeliek?

KISHONT FERENC:
Utazás a Hold körül
(Helyszíni beszámoló Houstonból)

ARAD GIDEON:
A lázadó diákok és az apák bűnei
(Németországi riport)

ÁMI SÁMIR:
A Sturmann-család hármastragédiája

SZÉKELY ISTVÁN:
Négyszemközt „Bubival”,
akinek nagyapja is bohóc volt

BERCZI GYÖRGY:
Aktuális körkérdés
(Humoreszk)

DÁN DALMÁT:
Kis francia enciklopédia

BENEDEK PÁL:
Gyilkosság a Frug-utcában
(Bírósági jegyzetek)

KAHÁN KÁLMÁN:
A Magyar Zsidók Világszövetsége új terveiről
(Beszélgetés Fettesmann József elnökkel)

JOHN GRUEN:
Leonard Bernstein új élete

Továbbá állandó rovataink, érdekes cikkek, riportok sok olvasnivaló az

UJ KELET

HOLNAPI — PÉNTEKI — SZÁMÁBAN

Ujabb országos rekordot döntöttek uszáspan

Mark Spitz a vártól gyengébb eredményt ért el — Izraeli sikerek labdarúgásban, vízilabdában, kézilabdában, teniszben és súlyemelésben

(Az Új Kelet sporttudósítói). — Tegnap, a Makkábia második versenynapján továbbra is az úszás állt a közönség érdeklődésének középpontjában és hatalmas tömegek gyűltek össze a rámat-gáni Gálé Gil uszoda lelátóin. A közönség kissé csalódottan távozott, mert Mark Spitz, aki világrekordot „ígért” — a vártól gyengébb eredményt ért el a 100 méteres pillangó-úszásban. Összesen egy izraeli, egy yországi ifjúsági és négy Makkábia-rekordot döntöttek tegnap az uszodában. Részletes eredmények:

200 méteres női gyors: első Nancy Spitz (USA) 2:13.9 perccel (új Makkábia-alaprekord). Az izraeli Dorit Seltz ötödik lett.
200 méteres férfi gyors: első Mark Spitz (USA) 2:02.7 (új

A MAI PROGRAM

ATLETIKA: 9 és 18 órákor a rámat-gáni stadionban.
USZÁS, TORONYUGRÁS ÉS VÍZILABDA: 9 és 16 órákor a Gálé Gilben.
KOSÁRLABDA: 19.30 órától a Hápoél Ejn Chárod, Cholon és Givátajim pályáin.
RÖPLABDA: 20 órákor Ejn Semerben, 19 és 21 órákor Ruchama kibuchan.
KÉZILABDA: 19.30 órától a tel-avivi egyetemi pályán.
BÍRKÓZÁS: 9 és 20 órától a Kiállítási Parkban (görög-római).
TENISZ: 8 és 15.30 órától a Makkábi Tel Aviv és Makkábi Cáfon pályáin.
ASZTALI TENISZ: 8, 15 és 20 órától a Hilton szállóban.
KERÉKPÁR: reggel 9 órákor a Rokách sugárúton.
VIVÁS: 8, 16 és 20 órákor a Country Clubban.
CÉLLÖVÉS: 9 órákor a rámat-gáni lövöldében.
EVEZÉS: 9 és 16 órától a Járkonon.

Makkábia-alaprekord). Az izraeli Ámnon Krausz harmadik, Mose Gertel negyedik lett.
100 méteres női pillangó: első Marianne Sapira (USA) 1:10.7, második Slomit Nir 1:12.1 (új izraeli ifjúsági rekord). Yvonne Tobis negyedik lett.

100 méteres férfi pillangó: első Mark Spitz (USA) 58.1 mp, harmadik Ávrahám Melamed 59.1 mp (új izraeli rekord). Figyelemre méltó, hogy Spitz reggel, az előfutamban 56.6 mp-el új Makkábia-rekordot ért el. A Makkábia megkezdése előtt Spitz ezen a távon 55.9-t úszott, ami csak 3 tized másodperccel gyengébb a világrekordnál.

4 x 100 méter női gyorsváltó: első USA 4:22.4 perc (új Makkábia-rekord). Izrael a második helyen végzett, 4:30.9-el.

400 méter egyéni vegyes: első Paul Katz (USA) 5:04.9 perc.

Vízilabdában: Izrael — Ausztria 11:5, Délafrika — Olaszország 13:0, Belgium — Kanada 6:0, Délafrika — Izrael 8:7.

Az Új Kelet munkatársának kérdésére válaszolva, Mark Spitz a verseny után azt mondta, hogy a Gálé Gil uszodában nem is gondolt új világrekordra és aránylag meg van elégedve eredményével.

Tamara Oynick 16 éves mexikói úszónő, aki aranyérmet

szerezett, azt mondotta munkatársunknak, hogy sport-vonatkozásban „nyugdíjba vonul”, mert az egyetemen akar tanulni és egész idejét tanulmányainak kívánja szentelni.

Labdarúgásban Izrael 4:0

Izrael legyőzte Argentínát. A nők küzdelmében: USA — Délafrika 3:2.

Súlyemelésben befejeződtek a küzdelmek három súlycsoportban. Légsúlyban az anglia Scheier győzött 247.5 kilóval, pehelysúlyban az izraeli Csemberlo 270 kilóval, könnyűsúlyban pedig az amerikai Seimann 372.5 kilóval.

Vívásban befejeződött az egyéni törverseny. Az amerikai Albert Axelrod (48) éves aranyérmet nyert, miután a döntőben 5:3-ra győzött az izraeli Wladimir Wyborsky ellen.

Kardos József és Chum Jicbák

SZINTE TELJESEN LEÉGETT A LUDDI KARGAL GYÁR

Négy ember megsebesült az oltási munkálatoknál — Nem forog fenn szándékos gyújtogatás gyanúja — Húszmillió fontra volt biztosítva a gyár

A luddi Kargal kartonárugyár tegnap reggel szinte teljesen leégett. A gyárvállalat több millió dollárra rúgó vadozatú

számos luddi arabot, akiket a reggel 8.30-kor kitört tűz után vetek őrizetbe kihallgatás végett.

A hatalmas lángok elfojtásán több mint 20 helybeli és környékbeli tűzoltókocsi, illetve annak legénysége fáradozott. A hadsereg tűzoltóautói is bekapcsolódtak a mentési munkálatokba.

A belügyminisztérium tegnap vizsgálóbizottságot nevezett ki a Kargal gyárban kitört tűz körülményeinek tisztázására. A bizottság feladata megvizsgálni azt is, mi okozta, hogy a tűz ilyen nagy mértékben továbbterjedt és károkat okozott más, környékbeli ipartepeken is.

Az elsőleges rendőrségi vizsgálat megállapította, hogy nem áll fenn szándékos gyújtogatás, vagy szabotázs gyanúja. A rendőrség már a kora délutáni órákban szabadlábra helyezett

● Irákban tegnap ünnepelték a Báat párt újbóli uralomra jutásának első évfordulóját, és ez alkalommal közölték, hogy Irák és Szíria kölcsönös védelmi szerződést kötöttek.

A ROMÁN—IZRAELI EGYÜTTMŰKÖDÉS ELMÉLYÍTÉSÉRŐL TÁRGYALNAK

Sáári országfejlesztési alminiszter bukaresti küldöttséget fogadott

Jehuda Sáári országfejlesztési alminiszter tegnap fogadta J. Oprisant, a román kormány gazdasági tanácsosát, aki egy gazdasági küldöttség élén az országba látogatott. A találkozáson különböző piaci lehetőségek kölcsönös, illetve együttes kihasználásának lehetőségeiről tárgyaltak. A román gazdasági szakértőt a tel-avivi román követség tagjainak küldöttsége kísérte.

Az alminiszter egyébként fo-

gadta A. Apostolide asszonyt, valamint T. Ciobanut, a bukaresti vegyipari minisztérium megbízottait, és A. Ginisant, a romániai „Kimexport” képviselőjét. A romániai vendégek küldöttségként járnak most Izraelben, hogy a helyszínen tanulmányozzák izraeli kollégáikkal együtt a két ország közötti együttműködés elmélyítésének lehetőségeit összetett műtrágyák előállítása és nemzetközi értékesítése terén.

Közelről fényképezi a Marsot a Mariner-6

Az amerikai tv-ben már bemutatták a Marsról készült felvételeket — Az asztronauták nem hoztak fertőző anyagot a Holdról

Pasadena. (Reuter, IFP). — A Mariner-6 műbolygó a mára virradó éjjel érkezett el a legközelebbi pontra a Marshoz, amikor mindössze 3200 kilométer távolságban volt a bolygótól. Terv szerint ma hajnali 3 órákor kellett működésbe lépniük a Mariner-6 felvevő-gépeinek és reggeli 7 órákor kellett kezdődnie a képek közvetítésének. A felvételeket pénteken sajtókonferencia keretében hozzák nyilvánosságra. Eddig még sohasem készülték ilyen közelről felvételek a Marsról — amely az emberi űrrepülési terveknek következő célpontja lesz.

Az amerikai televízióban tegnap este mutatták be azokat a

felvételeket, amelyeket a Mariner-6 előzőleg 560 ezer, majd pedig 177 ezer kilométer távolságból készített a Marsról. A 17 felvétel közül néhány eléggé ködös, de van olyan kép is, amelyen látni, hogy a Mars egyik sarkvidékén, hegyszerű nyúlvány mellett kráter-szerű sötét folt mutatkozik. Ugyancsak látni a másik sarkot is, amelyet eddig nem ismertek a csillagászok.

A Mariner-7 műbolygó, amelynek úgy mint ikerhajójának, a Mariner-6-nak szelmalomszerű alakja van, augusztus 4-én érkezik a Mars közelébe, hogy folytassa a fényképfelvételeket.

Houston. (Reuter, IFP). — Dr. William Carpenter, az amerikai asztronauták orvosa, aki önkéntesen vállalta velük a karantént, tegnap közölte, hogy eddigi megállapításai szerint az asztronauták a Holdon nem kerültek érintkezésbe olyan anyaggal, amely káros kihatással lehetne a Föld lakóira. Tegnap újabb vérvizsgálatokat hajtottak végre, de az orvos megállapításai szerint a három asztronauta kitűnő egészséggel van és ha minden rendjén megy, úgy

az előre kitűzött időpontban, augusztus 11-én megszüntetik a karantént és visszatérhetnek családjaikhoz.

Armstrong, Aldrin és Collins tegnap ismét találkoztak űrhajójukkal, illetve a „Columbia” elnevezésű parancsnoki helikopterrel, amelyen visszatértek a Holdról. Az űrhajót, amelyet érkezésük után a Hornett anyahajóra emeltek, onnan egy katonai szállítógép hozta az amerikai Ellington repülőbázisra, és tegnap hozták el az izolált űrkutatási laboratóriumba, ahol az asztronauták tartózkodnak.

A három asztronauta befejezte a három napig tartó részletes beszámolót a Holdrepülés technikai részéről, és ezután megkezdődött részletes kihallgatásuk a tudósok által. Ezen részt vesz Sámuel Phillips tábornok, az Apollo-program igazgatója, valamint dr. Robert Gillers, az emberi űrrepülés felelőse is.

A Holdról érkezett közetmin ták eddigi vizsgálata alapján a tudósok már annyit mondanak, hogy revízió alá kell venni azt, amit eddig a Holdról tudtak. Harold Urey Nobel-díjas vegyészprofesszor eddigi meggyőződését, hogy a Hold teljesen hideg égitest, megrendítették az eddigi leletek, amelyek arra vallanak, hogy lávakitörések is voltak a Holdon.

NORMARENDSZERRE TÉRNEK ÁT A HAIFAI LEVÉLKIHOZDÓK

A posta 13 ezer jelenlegi alkalmazottja közül 1500-an dolgoznak a prémiumrendszer szerint

A haifai levélkihordók áttérnek a normarendszerre és prémiumot kapnak munkájuk bizonyos mennyiségének elvégzése után. A postaügyi minisztérium közleménye szerint az összes érdekelt felek hozzájárultak ahhoz, hogy Haifán felállítsák a termelési tanácsot a posta keretében. Az igazgatóság és a dolgozók a termelékenységi intézet bevonásával megállapítják majd, milyen más postai ágaza-

tokban lehet meghonosítani ezt a módszert.

A postaügyi minisztérium keretében országszerte 13 ezer ember dolgozik. A hivatal évi költségvetése (a rendes és fejlesztési büdzsét is beleértve) megközelíti a félmilliárd fontot. A 13 ezer dolgozó közül egyelőre összesen mintegy 1500 postai alkalmazott végzi munkáját a nomarendszer alapján és az év folyamán további 500 csatlakozik hozzájuk.

A bírák szemeláttára

Zsilettel akarta átvágni szeretője torkát

Rémdráma a tel-avivi törvényszéken

Vérfigyaszto gyilkossági kísérlet játszódott le a tel-avivi törvényszék tárgyalótermében, ahol a gyilkosság miatt vád alá helyezett Dib Szamoni és szeretője, Aviva Bachbud felelnek tetteikért. Mindkettőjüket azzal vádolják, hogy

közösen meggyilkolták Szamoni törvényes arab feleségét, akivel — hármasan — együtt laktak a fővádlott jaffai lakásán.

Tegnap a tárgyaláson Szamoni váratlanul két zsilett pengét nyomott a vádlottak padján mellette ülő Aviva Bachbud torkához, hogy átvágja szeretője nyakát. A lány azonban időben észrevette a közeledő pengéket, és minthogy a mellette helyet foglaló rendőrlány miatt nem tudott elmenekülni, egyszerűen a földre dobta magát. Így tehát — szerencsére — csak a jobb kezén égett két mély sebet merénylete, aki egyébként szintén

utána vetette magát a földre, hogy még egy kísérletet tegyen és átvágja torkát.

Az egész jelenet a zsúfolásig megtelt tárgyalóteremben, a bírák szemeláttára folyt le. A rendőrök pillanatok alatt közbeleptek és leszerelték a brutális férfit, akit ezek után kezénél megbilincseltek. Miután bekötözték barátnője sebeit, folytatódtott a tárgyalás.

A vádhatóság szerint Szamo-

ni, aki Gázából hozta hitese feleségét, lakásában arra kényszerítette az ifjú asszonyt, hogy hárman — szeretőjével, Aviva Bachbuddal együtt — éljenek. Egy nap a férfinben felmerült az a gyanú, hogy

a törvényes arab feleség nem volt hű hozzá és ekkor hét

ANATOLIJ KUZNYECOV DISSZIDÁLT

Az angol kormány megadta a letelepedési engedélyt a neves orosz írónak

London (Reuter, IFP). — Az angol kormány tegnap megadta a letelepedési engedélyt Anatolij Kuznyecov orosz írónak, akinek hétfő esti eltűnése egy londoni szállóból, világszerte feltűnést keltett. Előzőleg azt mondták, hogy a Scotland Yard keresi az író, akinek eltűnését szokatlan módon a szovjet nagy követség közzétette az angol hatóságokkal, de Kuznyecov könyveinek angol kiadója jelezte, hogy valószínűleg disszidálásról van szó.

Az angol külügyminisztérium tegnap este kiadott közlése szerint Kuznyecov kedden este adta be kérvényét és annak szerdán eleget tettek.

A 40 éves író, aki 1955 óta tagja a szovjet kommunista pártnak, három év előtt keltett nagy feltűnést, amikor Babi Jar című könyvében leírta a kievi zsidók ezreinek lemészárlását. Legutóbb „A tűz” című könyvét bírálta érte orosz hivatalos

napon keresztül, megszakítás nélkül, állati kegyetlenséggel ütötte, verte, míg az asszony kiszenvedett.

Ekkor a férj és szeretője — aki mindvégig „asszisztált” a szerencsétlen nő fokozatos agyonverésénél — el akarták égetni a holttestet, és minthogy ez nem sikerült, nagy követ kötöttek a lábára és bedobták a tengerbe,

körök részéről. Azzal vádolták, hogy az oroszokat iszákos, alávaló cinikusokként írja le.

Összeütközött két autó a Kasztelnél — két halott

Tegnap este Jeruzsálem bejáratánál, Moca közelében egy vontatóautó beleütközött a Kasztel lejtőjén egy magánautóba, amelynek következtében két személy életét veszítette, kettő pedig súlyosan megsérült.

Az egyik halálos áldozat Ovadia Askenázi petach-tikvai lakos, aki a vontatókocsit vezette. A másik halálos áldozat Nurit Sapira (23) tel-avivi lány, aki a személykocsi volánjánál ült. Két nő, aki a személykocsiban utazott, súlyosan megsebesült. Ezek: Gabriela Silo (28) jeruzsálemi, és Noja Szpektor (23) tel-avivi lakos.

